

www.humak.fi

Opinnäytetyö

Varian opiskelijoiden taukotoiminnan kehittäminen

Lea Koskinen

Yhteisöpedagogi koulutusohjelma
(210 op)
5/2020

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Yhteisöpedagogi koulutusohjelma

Tekijä: Lea Koskinen

Opinnäytetyön nimi: Varian opiskelijoiden taukotoiminnan kehittäminen

Sivumäärä: 47 ja 11 liitesivua

Työn ohjaaja(t): Annikki Kluukeri

Työn tilaaja(t): Vantaan kaupunki / Vantaan ammattiopisto varia

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kehittää opiskelijoiden tauoille toimintaa. Vuonna 2018 ammatillisen koulutuksen reformin eli uudistusten myötä ammatillinen koulutus on muuttunut paljon. Ennen kaikkea opettamistyö on muuttunut, joka näkyy selvästi opiskelijoiden lukujärjestysuunnittelussa. Opetusryhmille ei välttämättä ole kaikille samanlaista lukujärjestystä vaan siinä huomioidaan opiskelijoiden yksilölliset tarpeet. Tauot ja taukojen määrät saattavat vaihdella opetusalojen mukaan.

Tavoite olisi saada opiskelijoiden tauoille mielekästä tekemistä, jotta mahdolliset turhat poissaolot vähentyisivät ja vastavuoroisesti opiskelijoiden vireys taso ja jaksaminen kasvaisivat. Lisäksi tavoitteena olisi lisätä koulun viihtyvyyttä ja yhteisöllisyyttä. Opiskelijoiden hyppytunnit ovat lisääntyneet, jonka vuoksi moni opiskelija ei jaksaa jäädä odottamaan seuraavien tuntien aloittamista vaan mieluummin lähtevät pois koulusta. Mielekäs tekeminen ja viihtyisämpi ympäristö saattaisi vähentää opiskelijoiden poissaoloja.

Opinnäytetyön tilaajana on Vantaan ammattiopisto Varia, joka on Vantaan kaupungin omistama. Varia järjestää ammatillista peruskoulutusta nuorille ja aikuisille. Variassa on lähes 4000 opiskelijaa. Variassa on yli 20 perustutkintoa ja 13 ammatti- ja erikoisammattitutkintoja. Variassa toimii samaan aikaan Liikkuva opiskelu- ja Keskeyttämisestä kohtaamiseen hankkeet. Näillä hankkeilla on samansuuntaisia tavoitteita kuin opinnäytetyössäni. Toimin Variassa opiskelijatoiminnan koordinaattorina, joten yhteistyö hankkeiden kanssa on minulle luontevaa.

Tutkimuksen toimenpiteinä käytettiin laadullisia menetelmiä. Havainnointi suoritettiin selvittämällä opiskelijoiden toimintaa tauoilla, sekä niiden määriä ja kestoja. Opiskelijoille teetetyssä kyselyssä avulla selvitettiin, minkälaista toimintaa tauolle tarvittaisiin. Benchmarkkaus toteutettiin haastattelemalla Ammattiopisto Tavastian nuorisotyöntekijää ja liikunnan- ja terveysalan opettajaa. Benchmarkkauksen avulla saatiin selville toimivia ja hyviä käytäntöjä sekä vinkkejä taukotoiminnan kehittämiseksi.

Tulosten perusteella taukotoiminnalle Variassa on selkeästi tarvetta. Opiskelijat toivoivat aktiviteeteiksi pelejä ja liikuntasalin vapaakäytön. Rauhoittumiselle ja rentoutumiselle toivottiin myös omaa tilaa. Olisi kuitenkin tärkeää huomioida opetusalojen erilaisuudet ja tarpeet. Kehittämissuunnitelmana on perustaa hyvin koordinoitua alakohdaisia työryhmiä taukotoiminnan kehittämiseksi, joissa on mukana opiskelijat, esimies, ammatilliset opettajat ja hanketyöntekijät. Työryhmän tehtävänä on tehdä päätökset tilojen muokkaamisesta taukotoiminnalle sopivaksi ja toimivaksi.

Asiasanat:

ammatillinen koulutus, opiskelijat, viihtyvyys, jaksaminen, yhteisöllisyys, liikunta

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
degree program in community educator

Author: Lea Koskinen
Title: Break activity development for Varia students
Number of Pages: 47 and 11 attachment pages
Supervisor(s): Annikki Kluukeri
Subscriber(s): Vantaan kaupunki / Vantaan ammattiopisto varia

The purpose of this thesis was to improve students break time activities. Vocational education has changed significantly since the 2018 education reform. Above all, the teaching has faced the most changes which can be noticed in the student's schedule planning. The schedules might not necessarily be consistent compared to other student groups. The differences occur in students' individual needs. The duration and volume of breaks differ depending on field of study.

The aim was to provide meaningful break time activities to the students in order to reduce absences and in turn raise their vitality and well being. The aim was to also to raise the schools overall sense of comfort and community. The amount of free periods had increased in students schedules. In consequence, many students are not eager to wait for their classes to start and tend to skip school. Meaningful activities and a comfortable environment might reduce absenteeism.

This thesis was subscribed by Varia, a vocational college located in Vantaa. Varia organizes basic vocational education for young people and adults. There are almost 4,000 students studying in Varia. Varia has more than 20 undergraduate degrees and 13 vocational and specialty degrees. Varia works concurrently with Mobile Learning and Suspending Encounter projects. These projects have similar goals as in my thesis. I work in Varia as a coordinator of student activities, so co-operation with projects is inherent for me.

Qualitative research methods were used in this thesis. The activities of students were investigated during breaks by observing the duration and number of recess breaks. The desired activities were sorted out by conducting a survey commissioned for students. The results clarified the desired activities the students saw meaningful to themselves. The benchmarking was conducted by interviewing a youth worker from the vocational college of Tavastia, and a physical education and health teacher. Benchmarking helped sorting out useful and good practices as well as tips for developing break activities.

Based on the results, there is a clear need for break time activities in Varia. Students wanted games and free use of the gym as an activity. They also wanted our own space for peace and relaxation. However, it would be important to consider the differences and needs of different fields of education. The development plan is to set up well-coordinated sectoral task force for the development of break activities, involving students, supervisors, vocational teachers and project workers. The subject of the task force is to make decisions on altering the facilities to be suitable and functional to work as a break time space.

keywords:
vocational education and training, students, comfort, managing, communality, physical training

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	6
2	TILAAJAN KUVAUS.....	8
3	TARVE JA TEOREETTINEN POHJA.....	9
	3.1 Ammatillisen oppilaitosten reformi	9
	3.2 Yhteisöllisyys	10
	3.3 Nuorten liikunnan lisääminen	10
	3.4 Kehon elpyminen.....	11
	3.5 Opintojen keskeyttämisen ehkäiseminen	13
4	TAVOITTEET	14
5	MENETELMÄT	15
	5.1 Menetelmien kuvaus	15
	5.2 Moniammatilliset työpajat	16
	5.3 Havainnointi	17
	5.4 Benchmarkkaus	17
	5.5 Yhteistyö hankkeiden kanssa	18
6	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS JA ANALYSOINTI.....	19
	6.1 Yleistä kuvailua	19
	6.2 Havainnoinnin toteutus ja analysointi.....	20
	6.2.1 Sähköalan siipi	21
	6.2.2 Leipuri-kondiittori käytävä ja kahvila.....	22
	6.2.3 Palvelualuejen käytävä	23
	6.3 Kyselyn toteutus ja analysointi.....	23
	6.4 Benchmarkkaus toteutus ja analysointi	25
7.	TULOKSET	26
	7.1 Havainnoinnin tulokset	28
	7.1.1 Sähköalan siipi.....	28
	7.1.2 Leipuri-kondiittori käytävä ja kahvila	29
	7.1.3 Palvelualuejen käytävä	30

7.2 Kyselyn tulokset.....	31
7.2.1 Sähköalan siipi.....	31
7.2.3 Palvelualueiden käytävä.....	35
7.3 Benchmarkkaus tulokset	37
7.3.1 Johdon tuki.....	37
7.3.2 Opiskelijoiden osallistaminen	38
7.3.3 Tilojen muokkaus.....	39
8 KEHITTÄMISSUUNNITELMA.....	40
9 OPINNÄYTETYÖPROSESSIN ARVIOINTI JA POHDINTA	42
LÄHTEET	45
LIITTEET	48

1 JOHDANTO

Ammatillisen koulutuksen reformin eli uudistusten myötä vuonna 2018 koulutuksen rahoitusta, ohjausta, toimintaprosesseja, tutkintojärjestelmää ja järjestäjäjärakenteita uudistettiin. Lait ammatillisesta peruskoulutuksesta ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta yhdistettiin uudeksi laiksi, jossa keskeisenä lähtökohtana on osaamisperusteisuus ja asiakaslähtöisyys. Lisäksi lisättiin työpaikoilla tapahtuvaa oppimista ja yksilöllisiä opintopolkua sekä purettiin sääntelyä. Ammatillisen koulutuksen uudistusta perusteltiin myös sillä, että tulevaisuuden työelämässä tarvitaan uudenlaista osaamista ja ammattitaitoa. Uudistumisen myötä koulutukseen käytettävää rahaa hallitus leikkasi lähes 250 miljoonaa euroa. (Opetusministeriö 2018a.) Näiden uudistusten myötä ennen kaikkea ammatillisen koulutuksen opettamistyö on muuttunut, koska opettajien on ollut pakko miettiä uusia tapoja toteuttaa ohjausta. Lähiopetus ammatillisessa koulutuksessa on jonkin verran vähentynyt. Tämä näkyy selvästi opiskelijoiden lukujärjestyssuunnittelussa. Opetusryhmille ja opiskelijoille ei välttämättä ole kaikille samanlaista lukujärjestystä huomioiden opiskelijoiden yksilölliset tarpeet. Opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS), jossa tunnustetaan opiskelijan aiempi osaaminen ja suunnitellaan, millaista osaamista opiskelija tarvitsee sekä miten sitä hankitaan eri oppimisympäristöissä. Samalla suunnitellaan tarvittavat ohjaus- ja tukitoimet. (Opetusministeriö 2018b.)

Opiskelupäiviin liittyvät tauot ja taukojen määrät saattavat vaihdella paljon eri opetusalojen mukaan. Opiskelijoiden hyppytunnit ovat lisääntyneet yksilöllisten lukujärjestyssuunnittelun myötä. Tämän vuoksi useat opiskelijat eivät jaksaa jäädä odottamaan seuraavien tuntien alkamista vaan mieluummin lähtevät pois koulusta. Opinnäytetyöni aiheena on opiskelijoiden taukotoiminnan kehittäminen. Tavoitteena olisi saada opiskelijoille tauoille mielekästä tekemistä, jotta mahdolliset turhat poissaolot vähentäisivät, opiskelijoiden vireys taso ja jaksaminen kasvaisivat. Lisäksi tavoitteena olisi lisätä koulun viihtyvyyttä ja yhteisöllisyyttä. Mielekäs tekeminen ja viihtyisämpi ympäristö saattaisi vähentää opiskelijoiden poissaoloja ja lisätä yleistä kouluviihtyvyyttä.

Opinnäytetyön tilaajana on työnantajani Vantaan ammattiopisto Varia. Toimin Vantaan ammattiopisto Variassa opiskelijatoiminnan koordinaattorina. Tehtävänäni on

Varian kaikissa toimipisteissä opiskelijakuntatoiminnan koordinointi ja ylläpitäminen, opiskelijoiden osallisuuden ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen tukeminen sekä opiskelijoiden hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden kehittäminen. Teen yhteistyötä ja verkostotyötä opiskelijoiden, Varian henkilökunnan, opiskeluhuollon sekä muiden organisaatioiden ja kolmannen sektorin kanssa. Opinnäytetyön aihe syntyi oman työkokemuksen ja havaintojen perusteella.

Variassa toimii tällä hetkellä Liikkuva opiskelu- ja Keskeyttämisestä kohtaamiseen hankkeet. Näillä hankkeilla on samansuuntaisia tavoitteita kuin opinnäytetyössäni. Avaan hankeyhteistyötä ja yhteisiä tavoitteita tarkemmin kohdassa 3.

Toimenpiteet suoritin Varian Myyrmäen toimipisteellä. Opinnäytetyön toimenpiteitä oli rajattava, koska aika ei olisi riittänyt kartoittamaan kaikkien toimipisteiden taukotoiminnan tilanteita. Toimenpiteinä käytin laadullisia menetelmiä eli kvalitatiivisia menetelmiä. Menetelmistä otin käyttöön moniammatilliset työpajat, havainnoinnin, sähköisen kyselyn ja benchmarkkauksen. Havainnoinnin avulla selvitin eri alojen opiskelijoiden toimintaa tauoilla sekä niiden määriä ja kestoja. Keväällä 2020 lähes koko maailmaa uhkasi koronavirus pandemia. Tämä tarkoitti sitä, että jouduin tekemään muutoksia opinnäytetyön menetelmien osalta, koska oppilaitokset suljettiin ja käynnistyi etäopetus. Havainnoinnin jälkeen tavoitteenani oli alun perin toteuttaa ryhmähaastattelut, joka muuttui sähköiseksi kyselyksi. Opiskelijoille teettämäni kyselyn avulla selvitin, minkälaista toimintaa tauolle tarvittaisiin. Toteutin Benchmarkkauksen haastatteleamalla Ammattiopisto Tavastian nuorisotyöntekijää ja liikunnan- ja terveysalan opettajaa. Benchmarkkauksen avulla sain selville toimivia ja hyviä käytäntöjä sekä vinkkejä taukotoiminnan kehittämiseksi.

Tutkimuksen tulosten perusteella taukotoiminnalle Myyrmäen toimipisteellä on selkeästi tarvetta. Opiskelijoista noin 50% olivat sitä mieltä, että tauoilla voisi olla toimintaa. Tuloksissa oli paljon alakohtaisia eroja, joten on tärkeää huomioida opetusalojen erilaisuudet ja tarpeet.

Kehittämissuunnitelmana on perustaa hyvin koordinoitua alakohtaisia työryhmiä taukotoiminnan kehittämiseksi, joissa on mukana opiskelijoita, esimies, ammatillisia opettajia ja hanketyöntekijät. Työryhmän tehtävänä on tehdä päätökset tilojen muokkaamisesta taukotoiminnalle sopivaksi ja toimivaksi. Kehittämissuunnitelmaa voitaisiin käyttää apuna Varian muiden toimipisteiden taukotoiminnan kehittämiseen.

2 TILAAJAN KUVAUS

Vantaan ammattiopisto Varia on Vantaan kaupungin omistama ja järjestää ammatillista peruskoulutusta nuorille ja aikuisille. Koulutusta tarjotaan neljässä eri toimipisteessä eri puolilla Vantaata: Aviapoliksessa, Hiekkaharjussa, Koivukylässä ja Myyrmäessä. Lisäksi Varialla on työelämälähtöistä työelämän palvelutoimintaa tiiviissä yhteistyössä työnantajien ja muiden toimijoiden kanssa Uudenmaan alueella. Työelämänpalvelutoimisto sijaitsee yrityskeskus Leijassa Vantaan Pakkalassa.

Variassa on opiskelijoita yhteensä n. 4000 ja henkilökuntaa n. 320. Perustutkintoja Variassa on yli 20 ja perustutkinnon jälkeen voi suorittaa myös ammatti- ja erikoisammattitutkintoja 13. Lisäksi Varian oppisopimuskoulutus tarjoaa mahdollisuuden opiskella ammattiin yhdistämällä työnteon ja opiskelun. Varialla on lisäksi lisäopetusta ja maahanmuuttajakoulutusta. (Sivistysvantaan 2020.)

Opinnäytetyön toimenpiteitä oli rajattava, koska aika ei olisi riittänyt kartoittamaan kaikkien toimipisteiden taukotoiminnan tilanteita. Suoritin toimenpiteet Myyrmäen toimipisteellä. Vantaan ammattiopisto Varian Myyrmäen toimipiste sijaitsee länsi-Vantaalla Myyrmäen keskustan tuntumassa osoitteessa Ojahaantie 5. Opiskelijoita Myyrmäen toimipisteellä on noin 600 ja henkilökuntaa noin 30. Myyrmäen toimipiste on rakennettu 80-luvulla.

Rakennuksia on kaksi. Isommassa rakennuksessa eli päärakennuksessa on kaksi kerrosta ja n. 3500 neliötä. Yläkerrassa on pääsisäänkäynti, aula, limuautomaattikoneet, auditorio, opintotoimisto, henkilökunnan taukotila sekä sosiaali- ja terveys-, turvallisuus- ja matkailualan opiskelijoiden luokka- ja opettajien työtiloja. Alakerrassa on ICT-tukipiste, ruokala, liikuntasali, opiskeluhuollon työhuoneet, elintarvikealan työsalit, opettajien työhuoneet sekä leipomo- ja kahvilamyymälä.

Toinen rakennus, johon mennään ulkokautta, on n. 500 neliötä. Tätä rakennusta kutsutaan sähköalan siiveksi, koska siellä on sähkö- ja automaatio- ja tieto- ja tietoliikennetekniikan työsalit, luokat sekä opettajien tauko- ja työtiloja.

Myyrmäen toimipiste on niin vanha, että se lähestyy peruskorjausikää. On arvioitu, että uusien tilojen rakentaminen muualle on kannattavin vaihtoehto. Nykytiloissa on korjailtu vuosien varrella sisäilmaongelmia, mutta niitä voi käyttää vielä muutaman vuoden. Vantaan kaupungilla on suunnitteilla Vantaan Ammattiopisto Varialle uusia

tiloja. Vantaan opetuslautakunta sai 4.11. kokouksessaan hyväksyttäväkseen Varian Vehkalan toimipisteen tarveselvityksen. (Vantaan kaupunki 2020a.)

Sisäilmaongelmat ovat olleet aina pahimmat sähköalan siivessä. Syksyllä 2019 ne menivät niin pahaksi, että väliaikainen ratkaisu oli rakentaa parkkipaikka-alueelle erillinen parakki. Parakin sisätiloja rakennetaan kevään 2020 aikana. Sinne tulee luokkatiloja sekä henkilökunnan työtiloja. Parakissa on tilaa 1460m². Opetus parakissa pitäisi alkaa syksyllä 2020.

3 TARVE JA TEOREETTINEN POHJA

3.1 Ammatillisen oppilaitosten reformi

Vuonna 2018 ammatillisen reformin eli uudistusten myötä ammatillinen koulutus on muuttunut paljon. Uudistuksen taustalla on tulevaisuuden työelämässä tarvittava uudenalainen osaaminen ja ammattitaito mutta sillä pyrittiin saamaan myös taloudellisia säästöjä. (Opetusministeriö 2018a.) Ennen kaikkea opettamistyö on muuttunut ja opettajien on ollut pakko miettiä uusia tapoja toteuttaa ohjausta. Lähiopetus ammatillisessa koulutuksessa on jonkin verran vähentynyt ja työpaikalla tapahtuva oppiminen lisääntynyt. Amis 2018 kyselyn mukaan lähes joka toinen opiskelija kokee, että opintoihin sisältyvän opetuksen määrä on liian vähäistä. He myös toivoisivat, että opettajalla olisi enemmän aikaa keskustelulle. (Suomen opiskelija-Allianssi 2018, 17-20.)

Maaliskuussa 2019 OAJ:n eli opetusalan ammattijärjestön teettämän kyselyn mukaan ammatillisten opettajien reformin tavoitteet eivät vielä toteudu oppilaitosten arjessa. Esimerkiksi opetuksen resursoinnissa on suuria eroja, mikä johtuu siitä, ettei osaamispisteiden laajuutta enää määritellä ammatillisessa koulutuksessa. Osaamispisteet kuvaavat opintoihin sisältyvän osaamisen kattavuutta, vaikeusastetta ja merkittävyyttä työelämän ja opintojen näkökulmasta. OAJ:n koulutuspäällikön Nina Lahtisen mukaan ammatillisessa koulutuksessa tätä ei tehdä, joten erot ovat hurjat. Saman asian oppimiseen käytettävä aika voi vaihdella puolesta tunnista 24 tuntiin koulutuksen järjestäjän harkinnan mukaan. Kun taas lukiokoulutuksessa yhden opintopisteen edellyttämä tuntimäärä on säädetty täsmällisesti. (OAJ 2019.)

Tämä näkyy selvästi opiskelijoiden lukujärjestyksellisessä suunnittelussa, koska ns. hyppytunnit ovat lisääntyneet lähiopetus tuntien vähennettyä. Tämän vuoksi moni opiskelija ei jaksa jäädä odottamaan seuraavien tuntien aloittamista vaan mieluummin lähtevät pois koulusta.

3.2 Yhteisöllisyys

Opiskelijoille monipuolinen taukotoiminta voisi olla tärkeää. Mielekäs tekeminen saattaisi vähentää opiskelijoiden turhia poissaoloja. Koulun tiloja pitäisi muokata, jotta yleinen kouluviihtyvyys ja yhteisöllisyys eli ihmisten sosiaalisten suhteiden luoma kokonaisuus; luottamus, osallisuus, sitoutuminen lisääntyisi. Yhteisöllinen oppiminen vaatii vastavuoroista ja tasa-arvoista osallistumista ja sitoutumista yhteisen ymmärryksen luomiseen. Keskinäisen kunnioituksen turvallisessa ja positiivisessa ilmapiirissä puhe on tutkivaa. (Rovio, Lintunen & Salmi 2009, 244.) Koko koulun ilma-
piiri voisi parantua, kun opiskelijat viihtyisivät koulussa ja opiskelijoilla olisi mielekäästä tekemistä ja tämän tekemisen myötä opiskelijat tutustuisivat helpommin toisiinsa.

OAJ:n teettämän kyselyn mukaan 68% opettajista ovat sitä mieltä, että opiskelijoiden ryhmäytyminen ja yhteisöllisyys ovat heikentyneet reformin myötä. Opettajat ovat huolissaan erityisesti myöhemmin ryhmään liittyvien sekä muita ujompien, tukea tarvitsevien ja eri kieli- ja kulttuuritaustaisten opiskelijoiden ryhmäytymisestä. (OAJ 2019.) SAKKI ry:n puheenjohtaja Elias Tenkanen toteaa, että yksilölliset opintopolut ovat heikentäneet opiskelijoiden ryhmäytymistä ja yhteisöllisyyden kehittymistä. Kyselyssä oli noussut esiin monia muitakin opiskelijoiden näkökulmasta hälyttäviä huomioita, kuten opetuksen määrän väheneminen, osallisuuden heikkeneminen koulutuksen kehittämässä sekä maahanmuuttajien ja erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden riittämätön tuki. (OAJ 2019.)

3.3 Nuorten liikunnan lisääminen

Kouluterveys- ja liikunnan ja kansanterveyden edistämissäätiön (LIKES) tutkimuksessa on todettu, että nuorten liikkuminen on vähentynyt viimevuosina. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen eli THL:n kouluterveyskyselyn 2019 mukaan yli puolet ammatillisista opiskelijoista ei harrasta hengästyttävää liikuntaa edes tuntia viikossa. (THL 2020a.) Tämä on näkynyt selvästi meillä Variassa etenkin fyysisyyttä vaativilla

aloilla, kun uudet opiskelijat väsyvät, kipeytyvät ja jopa vammautuvat työsalityöskentelyssä herkemmin kuin ennen. On todettu, että nuorten liikunnan määrä vähenee 12-15-vuoden iässä. Terveytensä kannalta hieman alle puolet nuorista liikkuu riittävästi. Etenkin nuorten kestävyys ja käsilihasten kunto on heikentynyt viimeisen 10-20 vuosien aikana. (Fogelholm, Vuori & Vasankari 2011, 77-79.) Ammatillisissa perustutkinnoissa on pakollisen liikunnan osuus vähäinen (Työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen), jonka vuoksi olisi tarpeen järjestää opiskelijoille laajemmin mahdollisuuksia liikunnalliseen ja aktiiviseen toimintaan koko opiskelujen ajan. Opiskelijoiden hyvinvointia tukemalla lisättäisiin opiskelijoiden sitoutumista opintoihin sekä valmiuksia elämään myös opintojen jälkeen. Toiminnallinen taukotoiminta lisäisi opiskelijoiden päivittäistä liikkumista.

Nykyisten useiden aivo tutkimuksien mukaan liikunnalla ja liikkumisella on suuri merkitys aivojen kehittymiselle, toiminnalle ja hyvinvoinnille. Liikunnan aikaansaamisen avulla on positiivinen muutos aivojen kyvyille vastaanottaa ja käsitellä tietoa paremmin. (Moilanen & Salakka 2016, 17.) Erityisesti erilaisten liikuntamahdollisuuksien lisäämisellä parannettaisiin oppilaiden keskittymiskykyä, kun heillä olisi tauoilla mielekkäitä mahdollisuuksia purkaa nuorekasta energiaansa (Martela & Järvillehto 2012, 72). Monet opettajista ovat kertoneet, että opiskelijoilla on vaikeuksia keskittyä opiskeluun teoria tunneilla. Liikunnallisilla toiminnoilla ja tauoilla voisi olla positiivinen vaikutus opiskelijoiden keskittymiseen ja näin ollen oppimistulokset voisi parantua.

3.4 Kehon elpyminen

Työsalityöskentelyn vastapainoksi voisi olla ns. elpymistä keholle ja mielelle. Joidenkin alojen opiskelijat kaipaavat liikunnallista toimintaa ja joillakin aloilla taas rauhoittumista, rentoutumista ja seurustelua. Tähän aiheeseen liittyy hyvin Aluehallintaviraston Varialle myöntämä Liikkuva opiskelu- rahoitus. Hanke alkoi elokuussa 2019 ja päättyy toukokuussa 2020. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on liikunnallisen toiminnan lisääminen opiskelijoiden arkeen. Lisäksi hankkeessa on huomioitu, että joillakin ammatillisen koulutuksen aloilla (esim. ravintola- ja catering ja kiinteistö- ja konetekniikka) tarvitaan työskentelyn vastapainoksi elpymisliikuntaa ja palauttavaa toimintaa. Näitä tavoitteita olisi tarkoitus edistää osaamisen kehittämisen, koulupäivän aikaisen aktiivisuuden lisäämisen ja eri toimijoiden yhteistyön lisäämisen kautta.

Edellä mainitut tavoitteet on valittu sillä perusteella, että niiden kautta on arvioitu saavutettavan vaikuttavuutta, pysyvämpää toimintakulttuurin muutosta ja toiminnan jatkuvuuden turvaamista.

Variassa työergonomia on osittain sisällytetty työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen ja ammatillisiin opintokokonaisuuksiin ja työergonomian osuus eri alojen opetuksissa vaihtelee. Vantaan kaupunki toteuttaa kouluihin jokatoinen vuosi työhyvinvointi- ja opiskeluympäristöarvioinnit. Arvioinnissa käydään läpi opiskeluympäristötekijät, tapaturmavaarat, fyysiset- ja henkiset kuormitustekijät sekä kemialliset- ja biologiset kuormitustekijät. Olen vastannut Vantaan ammattiopisto Varian jokaisen toimisteen opiskelijoille teettävästä opiskeluympäristön arvioinneista. Arviointiin osallistui lähes jokaiselta alalta nimetyt opiskelijat, joita kutsuttiin opiskeluympäristöagenteiksi. Joka kerta opiskelijoilta tuli palautetta, että työergonomiaa pitäisi olla opinnoissa enemmän, ainakin fyysisyyttä enemmän vaativilla aloilla.

Työn fyysisiä kuormitustekijöitä voitaisiin säädellä niin, että työntekijän voimavarat sekä työ- ja toimintakyky säilyisivät mahdollisimman pitkään. Ergonomian tavoitteena on kehittää fyysistä toimintaa kokonaisuutena siten, että se on ihmiselle sopivaa toisto määriltään, voiman tarpeiltaan ja suorituskykyyn nähden sopivaksi. Ergonomian apuna voidaan käyttää teknisiä apuneuvoja, kuten koneita ja laitteita. Myös tauotus ja työskentely jaksot ovat ergonomian keinoja järjestellä töitä. (Työterveyslaitos 2020) Näitä taitoja pitäisi opettaa enemmän ja kattavammin ammattiin opiskelijoille. Työterveyslaitoksen sivustolla on erikseen ergonomian tietopankki, josta löytyy eri alojen ergonomiaratkaisuja.

Haaga Helian ammattikorkeakouluopiskelija Katja Saari oli tehnyt vuonna 2017 opinnäytetyön taukojumpan vaikutuksesta niska-hartiaseudun liikkuvuuteen. Ohjattuja taukojumppia oli pidetty kahdeksan viikon ajan kaksi kertaa viikossa. Menetelmänä oli käytetty dynaamista ja staattista menetelmää. Tulokset olivat osoittaneet, että testiryhmällä niska-hartiaseudun liikkuvuus oli lisääntynyt ja niska-hartiaseudun oireet vähentyneet. (Saari 2017.) Varian aloista mm. pintakäsittely-, sähkö- ja kiinteistö- ja konetekniikan-aloilla voi olla pitkäkestoisia niska-, selkä- ja hartialihaksia rasittavia liikkeitä. Säännöllisestä taukojumppasta voisi olla ennalta ehkäisevä vaikutus siten, että opiskelijoille ei tulisi tulevaisuudessa vastaavanlaisia oireita.

3.5 Opintojen keskeyttämisen ehkäiseminen

Vantaan ammattiopisto Variassa on opiskelijoiden opintojen keskeyttäminen lisääntynyt viime vuosien aikana. Vuonna 2019 keskeyttämisprosentti oli 17,8%. Keskeyttäjien suurin joukko on ns. kadonneet opiskelijat eli he "katoavat" opetuksen piiristä ja heidät lopulta kirjataan ulos oppilaitoksesta. Syytä heidän opiskelunsa päättymiselle ei tiedetä. Keskeytyksen syinä on ollut myös oppilaitoksen tai opintoalan vaihto sekä opiskelijan henkilökohtaiset syyt esim. raskaus tai taloudelliset syyt. (Vantaan Sanomat 2020b.)

Opiskelijoiden keskeyttämisen ehkäisyn toimenpiteenä Variassa aloitti keväällä 2018 kolme erityisnuorisotyöntekijää Hiekkaharjun toimipisteellä kolmella eri alalla, joissa keskeyttäminen oli suurinta. Maaliskuussa 2019 kaksi erityisnuorisotyöntekijää aloitti Aviapoliksen toimipisteellä. Nämä erityisnuorisotyöntekijät rahoitettiin - keskeyttämisestä kohtaamiseen ESR-hankkeella.

Vantaan Kaupunki toteuttaa valtuustokauden 2018-2021 strategiaa, johon kuuluu mm. myönteisen erityiskohtelun ohjelma. Ohjelman avulla kaupunki edistää asukkaiden hyvinvointia. Toimintaohjelmaa toteutetaan alueellisesti parantamalla mm. kohdealueiden viihtyisyyttä yhteistyössä asukkaiden kanssa sekä kohdentamalla palveluja ja tukitoimia näille alueille. Toimintaohjelma toteutetaan vuosina 2019-2021. Sen toteutukseen budjetoidaan kaksi miljoonaa euroa vuosittain, yhteensä kuusi miljoonaa euroa. Toimintaohjelmassa kehitetään ja kokeillaan uusia toimintamalleja, joiden vaikuttavuutta arvioidaan jatkuvan kehittämisen toimintaperiaatteiden mukaisesti. Myönteisen erityiskohtelun puitteissa syksyllä 2019 Variassa aloitti kahdessa muussa toimipisteessä yhteensä viisi erityisnuorisotyöntekijää. (Vantaan kaupunki 2020b.)

Erityisnuorisotyöntekijöiden tehtävänä on tukea opiskelijoiden kokonaishyvinvointia ja opiskelua. Kannustava ja turvallinen oppimisympäristö sekä opetuksen, ohjaamisen ja tuen selkeät rakenteet vahvistavat opintoihin kiinnittymistä ja vähentävät keskeyttämistä (Euroopan aluekehitysvirasto 2019).

Nämä erityisnuorisotyöntekijät voisivat olla hyvänä tukena Varian taukotoiminnan toteutuksissa, koska heidän yhtenä työnkuvanaan on myös viihtyvyyden ja yhteisölli-

syyn tukeminen. He toimivat omilla toimipisteillä lähes päivittäin, joten he tutustuvat opiskelijoihin nopeasti. He huomaavat tuntien ulkopuolelle jäävät opiskelijat ja käyvät kyselemässä kuulumisia. Hyvä esimerkki erityisnuorisotyöntekijöiden taukotoiminnan toteutuksesta on Aviapoliksen toimipisteellä, jossa erityisnuorisotyöntekijät aloittivat toiminnan keväällä 2019. Tässä toimipisteessä otettiin opiskelijoille pingiksen pelaaminen vapaaseen käyttöön tauoilla. Aluksi siitä tuli häiriökäyttäytymistä. Erityisnuorisotyöntekijöiden sitkeä puuttuminen tilanteeseen ja hetkeksi toiminnan keskeyttäminen tuottivat kuitenkin tulosta. Pikkuhiljaa tilanteet rauhoittuivat ja nykyään tauoilla pelaaminen sujuu asianmukaisesti.

Tuoreimpana opintojen keskeyttämisen keinona Vantaalla on kehitelty mallia, jossa yläkoululaiset pääsevät tutustumisviikolle Vantaan ammattioppilaitos Variaan. Oppilaat pääsevät koko viikon ajaksi Variaan tutustumaan juuri siihen alaan, johon heillä on kiinnostusta. Tarkoituksena on, että oppilaat ovat mukana opiskeluarjessa kaikessa tekemisessä. Yhteistyöllä halutaan, että oppilas löytäisi itselleen oikean opintoalan ja olisi motivoitunut sekä sitoutunut opiskelija tulevissa toisen asteen opinnoissa. (Vantaan Sanomat 2020a.)

4. TAVOITTEET

Opinnäytetyöni tavoitteena olisi kehittää Vantaan ammattiopisto Varian opiskelijoille taukotoimintaa. Variassa on neljä toimipistettä. Kolmessa toimipisteessä on jo opiskelijoille pientä taukotoimintaa virikettä, kuten esimerkiksi pingispöytiä, jalkapallopelit ja hierontatuoleja sekä kerhohuone. Yhdessä toimipisteessä eli Myyrmäen toimipisteellä ei ole mitään vastaavanlaista toimintaa opiskelijoille. Myyrmäen toimipisteellä on ollut jo pitkään tavoitteena kehittää vastaavaa toimintaa mutta jostain syystä se ei ole onnistunut.

Tavoitteena on keskittyä aluksi Myyrmäen toimipisteeseen, jossa on selkeästi kehittämistarpeita. Kehittämistyö on ongelmaperusteinen, koska tässä ryhdytään etsimään ratkaisua käytännössä havaittuun ongelmaan ja haasteeseen (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014, 26). Tavoitteena olisi saada opiskelijoille tauoille toimintaa, jotta mahdolliset turhat poissaolot vähentyisivät ja opiskelijoiden vireys taso ja jaksaminen kasvaisi sekä lisätä koulun viihtyvyyttä ja yhteisöllisyyttä.

Tavoitteena olisi lisäksi tehdä yhteistyötä Variassa yhteistyötä tekevien hankkeiden kanssa, koska hankkeiden tavoitteet linkittyvät osittain opinnäyteyöni tavoitteeseen. Liikkuva opiskelu -hankkeen tavoitteena olisi lisätä opiskelijoiden hyvinvointia ja valmiuksia liikunnan lisäämiseen koulupäivien aikana mutta myös vapaa-ajalle ja opintojen jälkeen (Liikkuva koulu 2019). Keskeyttämisestä kohtaamiseen- hankkeen ja myönteisen erityiskohtelun ohjelman tavoitteena on Varian opiskelijoiden opintojen keskeyttämisen vähentäminen sekä yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääminen. Tavoitteena olisi erityisesti tehdä yhteistyötä Myyrmäen toimipisteen erityisnuorisotyöntekijöiden kanssa.

Toimenpiteiden, analysoinnin ja tulosten ja jälkeen tavoitteena olisi luoda kehittämissuunnitelma taukotoiminnan kehittämistä. Kehittämissuunnitelma syntyy Myyrmäen toimipisteessä tehtyjen toimenpiteiden perusteella. Tutkimuksellisessa kehittämistyössä tulisi pyrkiä kehittää ja uudistaa työelämän osaamis- ja tietopohjaa. Kehittämistyöni avulla voidaan todeta paljon kokemukseen perustuvaa hiljaista tietoa. Opinnäyteyön tutkimisen ja dokumentoinnin avulla tieto on mahdollisuus saada kaikkien käyttöön ja jalostettavaksi. (Ojasalo 2014, 27.) Näin ollen Myyrmäen toimipisteellä tehtyjen toimenpiteiden perusteella syntyy kehittämissuunnitelma, jonka avulla taukotoimintaa voidaan mahdollisesti kehittää Varian muillakin toimipisteillä.

5 MENETELMÄT

5.1 Menetelmien kuvaus

Toimenpiteenä on kartoittaa Myyrmäen toimipisteen taukotoimintamahdollisuudet opiskelijoille ja laatia taukotoiminnan kehittämissuunnitelma. Menetelminä käytän laadullisia menetelmiä eli kvalitatiivisia menetelmiä. Tieteellisessä tutkimuksessa laadullisia menetelmiä on käytetty sellaisten aineiden tutkimiseen, joita ei tunneta entuudestaan hyvin ja joita halutaan ymmärtää paremmin (Ojasalo 2014, 105). Myyrmäen opiskelijoilta on monien vuosien aikana erilaisten kyselyjen ja palautteiden kautta kyllä tiedossa, että tauoille kaivataan tekemistä mutta jostain syystä mitään muutosta ei ole tapahtunut. Haluan ymmärtää ja todeta mitä nykyään ammatillisessa koulutuksessa tauoilla oikeasti tapahtuu, tarvitaanko tekemistä vai ovatko kaikki tyytyväisiä nykyiseen tilanteeseen?

Laadullisessa tutkimuksessa on huomioitava aina tutkimuksen etiikka ja tutkijan moraalit. Tutkimuksellisen neuvottelukunnan mukaan tutkimusetiikalla tarkoitetaan eettisesti vastuullisten ja oikeiden toimintatapojen noudattamista ja edistämistä tutkimustoiminnassa sekä tieteeseen kohdistuvien loukkausten ja epärehellisyyden tunnistamista ja torjumista kaikilla tieteenaloilla (Tuomi & Sarajärvi 2018, 150). Vantaan kaupungilla on linjaus, että tutkimuslupa anotaan sivistystoimen / nuoriso- ja aikuis-koulutuksen kirjaamon kautta. Tutkimuslupahakemuksen liitteenä tulee olla tutkimussuunnitelman tiivistelmä ja muut tutkimuslupalomakkeessa mainitut liitteet. Hakijan pitää sopia tutkimuksesta oppilaitoksen rehtorin kanssa etukäteen. Hakemuksessa pitää mainita tutkimuksessa mukana olevien rehtorien nimet erikseen. Tein tämän lupa-anomuksen jo keväällä ja siitä todistus liitteenä (Liite 1.)

Päätin käyttää laadullisista menetelmistä useita menetelmiä vaihtoehtoisesti, jotta saisin mahdollisimman monipuolisia tuloksia aikaiseksi. Menetelmistä otin käyttöön moniammatilliset työpajat, havainnoinnin, ryhmähaastattelut ja benchmarkkauksen. Lisäksi kuvailen tässä kappaleessa erikseen vielä yhteistyön hankkeiden kanssa, koska se on olennainen ja ajankohtainen asia opinnäytetyössäni. Kuvailen menetelmiä tarkemmin tämän kappaleen alaluvuissa.

5.2 Moniammatilliset työpajat

Tauko- ja liikunnallista toimintaa oli aloitettu kartoittamaan alkuvuodesta 2019 moniammatillisilla työpajoilla, jotka järjestettiin Liikkuva opiskelu- hanke hakuun liittyen. Osallistujina moniammatillisessa työpajassa olivat opiskelijat, toimipistevas- taava, eri alojen osaamispalveluesimiehet, liikunnanopettaja ja terveydenhoitaja. Osallistujia moniammatillisessa työpajassa oli yhteensä 11 henkilöä ja minä vetäjänä. Nimitin tätä moniammatilliseksi työpajaksi mutta virallisesti menetelmä on yhteisö- linen ideointimenetelmä. Käytin ideointityöpaja eli aivoriihi menetelmää. Aivoriihi on luovanratkaisun menetelmä, jolla tuotetaan ideoita ryhmässä. Toimin aivoriihi työpajan vetäjänä. Aivoriihityöpajassa noudatin kaikkia neljää vaihetta. Esivaiheessa asetin ja rajasin aivoriihin tavoitteet. Lämmittelyvaiheessa kannustin osallistujia vapautumaan turhista ennakkoluuloista ja mieltä rajoittavista tekijöistä. Ideointivai- heessa aloitettiin vapaamuotoinen ideointi, jotka kirjattiin ylös. Ideat saivat olla ihan mitä osallistujilla tuli mieleen. Valintavaiheessa tarkasteltiin yhdessä ideoita kriitti-

sesti ja valittiin realistiset ja toteuttamiskelpoiset ideat. (Ojasalo 2014,160-161.) Tilaisuudessa selvitettiin mm. millaista liikuntaa/aktiviteettia opiskelijat haluisivat, miten ei-aktiivisia saataisiin aktivoitua, millaisia liikunta/aktivointivälineitä tulisi hankkia ja miten opiskelijat itse voisivat innostaa/aktivoida toisia opiskelijoita liikkumaan. (Liite 2.)

5.3 Havainnointi

Havainnoinnin avulla on mahdollista saada tietoa esimerkiksi siitä, miten ihmiset käyttäytyvät ja mitä tapahtuu heidän luonnollisessa toimintaympäristössään (Ojasalo 2014, 114). Tämän vuoksi valitsin yhdeksi menetelmäksi havainnoinnin. Tavoitteena on seurata Myyrmäen toimipisteen opiskelijoiden taukokäyttäytymistä tai ylipäätään onko taukoja. Minua kiinnosti etukäteen erityisesti, että kuinka usein taukoja on? Mitä opiskelijat tauolla tekevät? Menevätkö pois jonnekin? Istuvatko he yksin vai ryhmässä? Onko tauolla yhteistä keskustelua vai ovatko kaikki vain kännyköillä? Havainnointi sopii tähän hyvin, koska kehittämistehtävänä on yksilöiden toiminta ja vuorovaikutus toisten kanssa. (Ojasalo 2014, 114.)

Havainnoinnin ajattelin toteuttaa niin, että aluksi olisin koulun käytävillä ja auloissa ulkopuolinen tarkkailija ja myöhemmin lopuksi aktiivinen osallistuja, kun toteutan ryhmähaastattelut. Havainnoinnin tekniikkana minulla oli mietittynä strukturoimaton (joustavaa ja väljää toimintaa) tekniikka, koska tavoitteena oli saada mahdollisimman paljon ja monipuolista tietoa opiskelijoiden taukokäyttäytymisestä.

Ryhmähaastattelut toteutetaan puolistrukturoidusti siten, että kysymykset mietitään valmiiksi mutta kysymysten järjestys voisi vaihdella. Haastattelutilanteet nauhoitetaan ja sen jälkeen litteroidaan eli puhtaaksi kirjoitetaan nauhoitettu aineisto. Ryhmähaastatteluissa esitetään opiskelijoille kysymyksiä taukotoiminnan toiveista ja tarpeista sekä ideoita tilojen muokkaamista viihtyisäksi.

5.4 Benchmarkkaus

Lisäksi teen mahdollisesti benchmarkkaus käynnin yhdessä opiskelijoiden kanssa Tavastia ammattioppilaitokseen. SAKU ry eli Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto osallistui työryhmään, joka valmisti Liikkuva koulu -toiminnan laajentamista toiselle asteelle. Liikkuva koulu -toiminnalle tehtiin pohjatyötä kaksivuotisessa Liikkuva amis -hankkeessa yhteistyössä Ammattiopisto Tavastian

kanssa, minkä kautta kerättiin tietoa liikunnan lisäämisen mahdollisuuksista ja tavoista ammatillisissa oppilaitoksissa. (Liikkuva amis 2019.)

Benchmarkkaus on menetelmä, jonka perustana on kiinnostus siihen, miten toiset toimivat ja menestyvät (Ojasalo 2014, 186). Minua kiinnostaa Ammattiopisto Tavastian toiminnassa se, että minkälaista taukotoimintaa siellä on opiskelijoille? Onko aktiivisen- tai liikunnallisen toiminnan ohjaamisessa mukana esimerkiksi liikunta tutoreita vai miten opiskelijoita saadaan toimintaan mukaan? Onko toiminta vain liikunnallista vai onko muita aktiviteettejä? Miten tiloja on saatu muokattua toiminnallisemmaksi ja aktiivisemmaksi? Onko muokattuihin tiloihin kohdistunut ilkivaltaa? Kuinka paljon on sijoitettu rahaa uudistuksiin? Onko opiskelijoiden poissaolot ja myöhästymiset vähentyneet? Viihtyvätkö opiskelijat paremmin koulussa? Varmistan benchmarkkauskäynnin laillisuuden etukäteen ja kerron yllämainitsemani aiheet ja perustelut sille, että miksi me olemme menossa juuri Ammattiopisto Tavastiaan benchmarkkaus käynnille. Kysyn etukäteen luvan valokuvaamiselle ja avoimiin haastatteluosuuksiin. Haastatteluosuudet aion äänittää ja haastattelujen jälkeen litteroida. Litterointi tarkoittaa nauhoitetun aineiston puhtaaksi kirjoittamista. Kirjoitan tekstin yleis- ja kirjakielellä, koska haastateltavan sanoilla ja sanavalinnoilla ei ole minun benchmarkkaus aiheessa merkitystä. (Ojasalo 2014, 110.)

5.5 Yhteistyö hankkeiden kanssa

Teen säännöllistä ja yhteistyötä Liikkuva opiskelu- ja Keskeyttämisestä kohtaamiseen hankkeiden kanssa. Kuulun Liikkuva opiskelu -hankkeen ohjaustyöryhmään ja Keskeyttämisestä kohtaamiseen- hankkeen yhteistyö liittyy yhteistyöhön erityisnuorisotyöntekijöiden kanssa.

Liikkuva opiskelu- hanke alkoi elokuussa 2019 ja päättyi toukokuussa 2020. Hankkeen keskeisinä tavoitteina on lisätä hyvinvointia, parantaa eri toimijoiden yhteistyötä ja kehittää osaamista. Käytännössä hanke tarjoaa tukea esim. opiskelijoille ja opettajille tarjottavien koulutusten muodossa sekä järjestämällä ja tukemalla verkostoitumistilaisuuksiin osallistumista. Olen ollut hankkeessa mukana säännöllisesti mm. kuulumalla hankkeen suunnittelu- ja ohjausryhmään, osallistumalla Varian ja Liikkuva opiskelu -hankkeen projektikoordinaattorin järjestämiin yhteistyötapaamiin ja osallistumalla Eslu:n eli Eteläsuomen liikunta- ja urheilu Ry:n järjestämiin

Liikkuva opiskelu verkostotapaamisiin. Lisäksi olen tiedottanut opiskelijoille Liikkuva opiskelu -hankkeen järjestämistä aktiviteeteistä erilaisten somekanavien kautta. Vuoden 2020 alusta alkaen Liikkuva opiskelu- hankkeen ansioista Varian ja vantaalaisten lukioiden opiskelijat pääsevät arkisin klo 6-16 maksutta uimaan ja kuntosalille. Viikosta 3 lähtien alkoi useita maksuttomia nuorille suunnattuja harrastuksia, joihin ei tarvitse ilmoittautua. Tarjolla joogaa, nyrkkeilyä ja kuntosaliohjausta. (Vantaan kaupunki 2020c.)

Varialla on Liikkuva opiskelu-hankkeessa 15 000 euron omarahoitusosuus ja tavoitteena olisi käyttää tätä rahaa tänä keväänä opiskelijoiden aktiviteetin lisäämiseen ja yleisen viihtyvyyden parantamiseen. Aihe liittyy vahvasti minun opinnäytetyöni aiheeseen ja siksi hyvä yhteistyö Liikkuva opiskelu -hankkeen kanssa on tärkeää. Vantaan kaupunki aikoo hakea Liikkuva opiskelu -hankkeelle lisärahoitusta Aluehallintavirastolta. Uuden hankkeen hakuaika oli 1.2 – 6.3.2020. Rahoituspäätös selviää 31.5.2020 mennessä.

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS JA ANALYSOINTI

6.1 Yleistä kuvailua

Laadullisten menetelmien toimenpiteiden tulosten perusteella totean, että minkälaista toimintaa opiskelijat kaipaavat tauoille vai onko siihen tarvetta heidän mielestään ollenkaan? Moniammatillisen työpajan toteutusta, analysointia ja tuloksia en kuvaile, koska toteutin sen jo ennen opinnäytetyöni aiheen muodostumista. Toin sen kuitenkin esille, koska se liittyy olennaisesti Liikkuva opiskelu- hanketoimintaan.

Havainnoinnin, kyselyn ja benchmarkkauksen tulosten perusteella saan selville mitä ja miten tiloja tulotaisiin mahdollisesti muokkaamaan? Tekemällä tiivistä yhteistyötä hankkeiden eli Liikkuva opiskelu- ja keskeyttämisestä kohtaamiseen- hankkeiden kanssa voimme mahdollisesti yhdistää voimavarat ja erityisesti tulevaisuudessa jakaa mahdolliset taloudelliset kustannukset erilaisiin taukotoiminnan hankintoihin.

Keväällä 2020 lähes koko maailmaa uhkasi koronapandemia. Koronavirus eli COVID-19 sai alkunsa Kiinassa, kun todettiin keuhkokuumeetapauksia, joiden aiheuttaja oli COVID-19. Koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun sairastunut yskii tai aivastaa. On mahdollista, että virus tarttuu myös kosketuksen kautta. (THL

2020b.) Tartunnan ehkäisemisen vuoksi jouduttiin suomessa tekemään pakotteita. Valtioneuvosto julkaisi 16.3.2020 linjauksen, että koulut suljetaan 18.3.2020 eteenpäin ja linjaukset on asetettu jatkumaan 13.5.2020 asti. Koulut pysyvät siis suljettuna ainakin 13.5.2020 asti. Tämä tarkoitti sitä, että jouduin tekemään muutoksia opinnäytetyön menetelmien osalta.

Minulla oli tavoitteena suorittaa maaliskuussa havainnoinnin jälkeen ryhmähaastattelut opiskelijoille. Jouduin muuttamaan menetelmän sähköiseksi lomakekyselyksi. Yleensä kyselyjä ei käytetä laadullisessa tutkimuksessa. Minun kyselyssäni se silti toteutuu, koska vastausten perusteella pystyn luokittelemaan ja tyypittelemään vastanneet henkilöt laadullisiin luokkiin. (Tuomi 2018,87.)

Benchmarkkauskäynti ammattiopisto Tavastiaan muuttui videopuhelu haastatteluksi. Minulla oli sovittu benchmarkkauskäynti Hämeenlinnaan ammattiopisto Tavastian campukselle maaliskuulle. Olisimme menneet sinne kahden erityisnuorisotyöntekijän ja kahden opiskelijan kanssa. Pakotteiden vuoksi käynti ei toteutunut.

6.2 Havainnoinnin toteutus ja analysointi

Tavoitteena oli seurata Myyrmäen toimipisteen opiskelijoiden taukokäyttäytymistä tai ylipäättään onko taukoja ollenkaan. Havainnoin taukojen määrää, mitä tauoilla tehdään ja opiskelijoiden vuorovaikutusta toisiinsa. Aloitin havainnoinnit syksyllä 2019 ja lopetin maaliskuun alkuun 2020. Havainnoin kolmessa eri tilassa aamu- ja iltapäiväisin. Asetuin istumaan käytävän keskeiselle paikalle, josta näin moneen eri paikkaan. Muistiinpanot tein käsin kirjoittamalla muistivihkoon. Purkaan havainnin toteutukset ja analysoinnit tiloittain, koska eri opetusaloilla on omat käytänteensä.

Sisällönanalyysissä aluksi redusoin eli pelkistin alkuperäisdatan muistiinpanoistani. Karsin alkuperäisdatasta epäolennaiset asiat pois. Etsin alkuperäisdatasta tutkimustehtävää kuvaavia ilmauksia eli niitä asioita, joita lähdin havainnoimaan. Löysin aika helposti aineistosta samankaltaisuuksia / eroavaisuuksia, jonka perusteella pystyin klusteroimaan eli ryhmittelemään aineiston. Abstrahoinnissa eli käsitteellistämisessä, jossa erotetaan tutkimuksen kannalta olennainen tieto, peilasin osittain teoreettisia käsitteitä pohjatiedosta kohdasta 2. tarve. (Tuomi 2018, 123-125.)

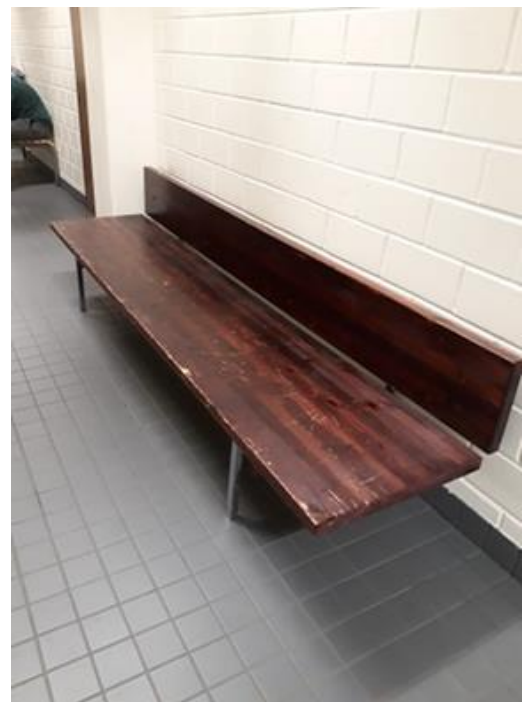
6.2.1 Sähköalan siipi

Sähköalan siivessä opiskellaan sähkö- ja automaatio- ja tieto- ja tietoliikennetekniikkaa. Rakennus on suorakaiteen muotoinen ja pituudeltaan n. 230 m. Päärakennukselta katsottuna rakennuksen vasemmalla puolella on pääsääntöisesti teorialuokkia, vessat ja opettajien taukotila sekä muutama sivuovi. Oikealla puolella sijaitsee suuret työsalit, opiskelijoiden pukuhuoneet ja opettajien työhuoneita. Palo-ovia on käytävällä yhdet (*Kuva 1.*). Tilavia aulatilajoja, joissa on sohvaryhmät tai puupenkkejä (*kuva 2.*) on kolme. Käytävillä on jonkin verran penkkejä.

Opiskelijamäärä yhteensä on n. 300, joista muutama ryhmä on oppisopimusiltaryhmiä. Opiskelijoista useampi ryhmä on työpaikalla tapahtuvassa oppimisessa. Etenkin kolmannen vuoden opiskelijoista suurin osa. Kauden alussa eli syksyisin on paikalla enemmän opiskelijoita kuin keväisin. Syksyisin arviolta on n. 200 opiskelijaa paikalla ja keväisin n. 150. Ryhmissä on paikalla keskimäärin 15 opiskelijaa. Joissakin jatka-villa ja aikuisryhmissä on vähemmän. Etukäteen sain tiedon, että teoriaopintojen taukoja pidetään yleensä tasatunnin välein ja työsalityöskentelyssä sopimuksen mukaan. Taukojen pituuden olivat keskimäärin 15 minuuttia.

Kuva 1. sähköön käytävä

Kuva 2. puupenkki

6.2.2 Leipurikondiittorien käytävä ja kahvila

Leipurikondiittorien opetustilat ja kahvila sijaitsevat päärakennuksen alakerrassa. Tällä käytävällä on kolme teorialuokkaa, neljä isoa työsalia, opettajien työhuone, pukuhuoneet, vessoja ja myymäläkahvila. Pituudeltaan käytävä on n. 190 metriä (*Kuva 3.*) ja käytävällä on yksi iso aulatila (*Kuva 4.*) ja tietenkin kahvila. Käytävillä on muutamia puupenkkejä ja aulatilassa yksi iso sohva. Ulko-ovia on kaksi.

Kuva 3. Leipurikondiittorien käytävä

Kuva 4. aulatila

Leipurikondiittorien opiskelijamäärä on n. 80 ja ryhmiä on neljä. Käytävän alkupään teorialuokissa opetetaan suhteellisen säännöllisesti yhteisten tutkinnon osien opetusta, kuten esim. äidinkieltä, ruotsia ja englantia. Näissä luokissa käy myös muiden alojen opiskelijoita.

Lähiopetusta ja etenkin työsaliovetusta leipurikondiittori opiskelijoilla on paljon. Heillä alkaa opetus klo 8.15 ja silloin on oltava työasu päällä. Kun on kyse ruoan valmistuksesta ja leipomisesta niin tuotot ovat rajattuja. Opetukseen kuuluu leipomotuotteiden valmistaminen kahvilamyymälään. Tämä tuo päivän rytmiin tiukkuutta, koska tavoitteena on saada valmiita ja tuoreita tuotteita myyntiin.

6.2.3 Palvelualojen käytävä

Palvelualojen käytävä sijaitsee päärakennuksen toisessa kerroksessa. Tässä kerroksessa on pääovi ja -aula, auditorio, elämyskirjastotila, limukoneet, opintotoimisto, henkilökunnan taukuhuone sekä vessat ja johdon- ja taloushallinnon työhuoneet. Palvelualojen käytävä sijaitsee pääovelta katsottuna oikealla. Pituudeltaan käytävä on n. 190 metriä. Tässä käytävässä on iso ATK-luokka, palvelualojen opinto-ohjaajan työhuone, sosiaali- ja terveys-, turvallisuus- ja matkailualan opiskelijoiden luokka- ja opettajien työtiloja, erityisnuorisotyöntekijöiden työtila sekä useampi vessa ja pukuhuoneet. Tällä käytävällä on kaksi pientä aulatilaa, joissa on sohvut ja käytävillä on muutama puupenkki (*Kuva 5*).

Kuva 5. Palvelualojen tilat

Opiskelijamäärä tällä käytävällä on noin 230 mutta lähes puolet opiskelijoista on työpaikalla tapahtuvassa oppimisessa.

Lähiopetus näillä kaikilla kolmella alalla ovat hyvin erilaista. Etenkin sosiaali- ja terveys- ja turva-alalla on paljon itsenäistä opiskelua ja ryhmätöitä. Opetus ja opiskelu muistuttaa pajaopiskelua eli opiskelija etenee itsenäisesti opinnoissa ja opettaja on läsnä paikalla opettamassa, opastamassa ja neuvomassa.

6.3 Kyselyn toteutus ja analysointi

Alun perin tavoitteenani oli suorittaa opiskelijoille ryhmähaastattelut maaliskuussa havainnointien jälkeen. Koronapandemian vuoksi koulut pysyvät suljettuna ainakin

13.5.2020 asti. Opiskelijat opiskelevat kotoa käsin etäopiskeluna. Tämä tarkoitti sitä, että jouduin tekemään muutoksia menetelmääni. Sain ohjaavalta opettajaltani luvan muuttaa menetelmän sähköiseksi Webropol-kyselyksi. Aluksi mietimme tieto- ja tietoliikennetekniikan opettajien kanssa, että olisin järjestänyt opiskelijoille videoryhmähaastattelun. Totesimme, että siinä on liikaa tietosuojateknisiä haasteita, koska opiskelijoissa on paljon alaikäisiä.

Sähköisen kyselyn avulla tiedon kerääminen on nopeaa ja helppoa. Haasteena on aineiston edustavuudessa ja tulosten yleistettävyydessä. Kyselyjen vastaajien valinta ei perustu otantaan. Otanta tarkoittaisi kaikkia Myyrmäen toimipisteen opiskelijoita. Periaatteessa minulla olisi ollut mahdollisuus jopa tulosten otantaan, koska linkki kyselyyn lähetettiin opettajien kautta. Minun oli parempi pysytellä laadullisessa kyselyssä eikä vaihtaa kyselyä kvantitatiiviseksi eli määrälliseksi kyselyksi. Ryhmähaastattelun tavoitteena oli, että saisin haastatteluun n. kymmenen opiskelijaa / käytävä. Sähköisen kyselyn otanta on lähellä ositettua otantaa, koska perusjoukko oli jaettu käytävä / tila kohtaisiin ryhmiin. Tiedonkeruusta ei voi olla varma, koska kaikki opiskelijat eivät välttämättä saaneet kyselyn linkkiä ja osa ei vaan halua vastata. (Ojasalo 2014 122-130.)

Suunnittelin kyselyn kysymykset selkeäksi, lyhyeksi ja ulkoisesti houkuttelevaksi. Lomakekysymyksessä on pyrittävä kattavaan mutta samalla yksinkertaiseen ja helppotajuiseen kysymysasetteluun (Ojasalo 2014, 131). Kyselylomakkeen alkuun tein saatteen, josta ilmenee kuvaus aiheesta, tekijästä, tarpeellisuudesta, anonymiteetista, viimeinen vastauspäivä, yhteystiedot sekä kiitokset vastauksesta. (Ojasalo 2014, 133.) Kyselyn alussa vastaaja valitsi opetusalan. Tällä tiedolla saadaan selville, missä alueella opiskelija enimmäkseen opiskelee. Toinen kysymys oli suunniteltu aiempien tehtyjen havaintojen perusteella siitä mitä opiskelijat tekevät tauoilla. Luetteloin aiheita, joista vastaaja sai valita monivalinteisesti yhden tai useamman vastauksen. Tutkimuksen kannalta olennaiset kysymykset olivat, että minkälaista toimintaa opiskelijat haluaisivat tauoille vai tarvitaanko sitä ollenkaan ja miten tiloja voisi muokata niin, että koulussa viihtyisi paremmin? Erilaisten toimintojen toiveista tein luettelon aiempien kyselyjen, hankkeiden tavoitteiden ja mielipiteiden pohjalta. Luettelosta vastaaja pystyi valitsemaan yhden tai useamman vaihtoehdon. Kyselyssä oli avoimia kysymyksiä ja kehittämiseen liittyvää ideointia, jotka tukevat tiedon käsittelyn analysointia. (Liite 3.)

Loin sähköisestä kyselystä linkin, jonka jaoin sähkö- ja ICT-alojen opettajille Discord-sovelluksen kautta. Elintarvike- ja palvelualojen vastuupettajille jaoin linkin sähköpostin kautta. Tavoitteena oli, että opettajat välittäisivät kyselyn linkin kaikille oman ryhmän opiskelijoille. Tämän lisäksi jaoin linkin opiskelijakuntahallitus- ja tutoropiskelijoiden whatsapp-ryhmiin. Kyselyyn oli aikaa vastata kaksi viikkoa. Vastauksia tuli yhteensä 97.

Tulosten analysoinnissa ja tulokinnassa käytin menetelminä keskilukuja prosentteina ja kuviona käytin piirakkamallia, josta näkee selkeästi eri vaihtoehtojen prosentuaaliset vastaukset. Lisäsin tuloksissa sopivissa kohdissa avoimia vastauksia. Monivalintojen vastausten tuloksia vaikeutti se, että vastaaja sai valita kohdista niin monta vaihtoehtoa, kun hän halusi. Tuloksia olisi ollut selkeämpi tulkita, jos vastaaja olisi saanut valita vaihtoehdot tärkeysjärjestyksessä esimerkiksi kolme tärkeintä asiaa numerojärjestyksessä.

6.4 Benchmarkkaus toteutus ja analysointi

Benchmarkkauskäynti ammattiopisto Tavastiaan muuttui videopuhelu haastatteluksi. Minulla oli sovittu benchmarkkauskäynti Hämeenlinnaan ammattiopisto Tavastian campukselle maaliskuulle. Olisimme menneet sinne kahden erityisnuorisotyöntekijän ja kahden opiskelijan kanssa. Pakotteiden vuoksi käynti ei onnistunut.

Varmistin benchmarkkaus-haastattelun luvan ja laillisuuden haastattelun tallentamisesta ja mahdollisista kuvien käytöstä hyvissä ajoin etukäteen. Ammattiopisto Tavastia oli vuonna 2016 SAKU ry:n ja Liikkuva amis- hankkeen työryhmässä mukana, minkä kautta kerättiin tietoa liikunnan lisäämisen mahdollisuuksista ja tavoista ammatillisiin oppilaitoksiin. Tämä oli perusteluna sille, miksi valitsin Ammattiopisto Tavastian benchamarkkaukselle.

Haastattelu toteutettiin 8.4.2020 Teams videopuheluhaastattelulla eli tiimiyhteistyökeskuksessa ja haastattelu tallentui Stream videoiden suoratoistopalveluun. Esittelin itseni ja kerroin haastateltaville Variasta ja opinnäytetyöni aiheesta tarkemmin.

Haastateltavina olivat Ammattiopisto Tavastian nuorisotyöntekijä Anni Rahkonen ja liikunnan ja terveystiedon opettaja Kimmo Väre. Molemmat työskentelevät Ammattiopisto Tavastian isolla Campuksella Hattelmalantien toimipisteellä. Opiskelijoita

tällä campuksella on n. 3000. Campuksella on kaikki muut alat paitsi rakennus- ja logistiikka-alat ovat eri toimipisteellä. Näidenkin alojen opiskelijat käyvät teoria tunneilla tässä toimipisteessä. Ammattiopisto Tavastia kuuluu yhtenä osana kolmen koulutussuunnan kuntayhtymään, joka tarjoaa ammatillista ja yleissivistävää koulutusta sekä vapaan sivistystyön koulutusta ja harrastustoimintaa kaikille ikäryhmille. (Koulutusyhtymä Tavastia 2020.)

Lähdin purkamaan haastattelun sisällönanalyysiä lähinnä aineistolähtöisesti. Kuuntelin haastattelun ja aukikirjoitin sen lähes sanasanalta. Pilkoin haastattelun sisällön etukäteen lähetettyjen kysymysten perusteella etsimällä haastattelusta samankaltaisuuksia ja erilaisuuksia. Tein sen jälkeen ryhmittelyn ja lopuksi etsin käsitteet, jotka olivat tutkimusaineistolleni olennaista tietoa. (Tuomi 2018, 122-123.)

Lähetin haastateltaville etukäteen kysymykset mutta purkaan sisällön eri järjestyksessä, koska korostan haastateltavien painottamia asioita. Haastateltaville etukäteen lähetetyt kysymykset olivat:

- Minkälaista taukotoimintaa teillä on opiskelijoille tarjolla?
- Paljonko on mennyt hankintoihin kustannuksia?
- Onko tehty ilkeävaltaa? Onko tullut ongelmia, että opiskelijat eivät menisi tunneille?
- Minkälainen on henkilökunnan asenne?
- Onko opiskelijat olleet mukana vaikuttamassa ja suunnittelemassa?
- Onko liikuntatutor tai vastaavaa toimintaa?

7. TULOKSET

Tuloksissa esitellään havainnoinnin, kyselyn ja benchmarkkauksen tulokset omina otikkoina. Tulosten selkiyttämiseksi jaoin tulokset vielä alaotsikoihin. Havainnoinnin ja kyselyn tuloksia käsittelen havainnointialueiden mukaan ja sen lisäksi sieltä erottui käsitteinä lähiopetus, yhteisöllisyys ja liikkuminen. Benchmarkkauksen tuloksissa erottui teemoina johdon tuki, opiskelijoiden osallistaminen ja tilojen muokkaus. Tuloksia selkiyttää muutamia kuvia ja kuviot.

Tässä kohtaa esittelen muita tutkimuksia, jotka liittyvät minun opinnäytetyöni aiheeseen. Taukotoiminnan kehittämistä ei ole tehty aikaisempia tutkimuksia. Ammattiin

opiskelevien hyvinvoinnin edistäminen ja vahvistaminen esiintyvät aikaisemmissa tutkimustuloksissa, kuten Liisa Ferneliuksen ja Jani Vottosen opinnäytetöissä. Tuija Vaaran kasvatustieteen pro gradu -tutkielma Oppilasnäkökulmaista iloa ja innostusta kouluun hyvinvoinnin vahvistamiseksi, oli tutkimus peruskoulun yhdeksäsluokkalaisista. Hänen tutkimuksessaan välituntitoiminta on myös taukotoimintaan liittyvää tutkimustulosta, jota voi soveltaa ammatillisiin oppilaitoksiin.

Liisa Fernelius oli tehnyt vuonna 2019 opinnäytetyön aiheesta, kuinka ammatillinen oppilaitos voi edistää opiskelijoidensa hyvinvointia, arjessa jaksamista sekä opiskelumotivaatiota. Hänen tutkimustyönsä tuloksena nousi esille opiskelijoiden tarve yhteisölliseen toimintaan yhdessä koko kouluyhteisön tai oman ryhmän kanssa. Myös yksilöllisen kohtaamisen edistämisen sekä tehokkaan ja jatkuvan ryhmäyttämisen tarpeet tulivat esiin kehittämistyön tuloksissa. Lisäksi hyvin suunniteltu ja suunnitelmallinen yhteisöllinen toiminta nähdään yhtenä avaintekijänä opiskelijoiden hyvinvoinnin ja opiskelumotivaation edistämistyössä. (Fernelius 2019.)

Tuoreessa vuoden 2020 Jani Vottosen opinnäytetyössä aiheena on ammatillisten opiskelijoiden opiskelijahyvinvointi ammatillisen koulutuksen reformin jälkeen. Tuloksissa opiskelijat pitivät opiskelijahyvinvointia edistävinä tekijöinä mukavia luokkakavereita, hyvää luokkahenkeä, hyviä ja ammattitaitoisia opettajia sekä viihtyisää opiskeluympäristöä. Myös liikunnan merkitystä fyysisen hyvinvoinnin osalta korostettiin voimakkaasti. Kouluihin kaivattiin lisää liikuntaa ja liikunnallisia tapahtumia. (Vottonen 2020,45-46.)

Tuija Vaara oli tehnyt Kasvatustieteen pro gradu -tutkielman vuonna 2016 aiheesta Oppilasnäkökulmaista iloa ja innostusta kouluun hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Tutkielma keskittyi peruskoulun yhdeksäsluokkalaisten mielipiteisiin mutta tutkielmassa oli samoja piirteitä, kun minun kehittämistyöni tuloksissa. Tutkielmassa todettiin fyysisten oppimisympäristöjen muutos kohdassa, että välitunnit miellettiin hetkiksi, jolloin oppilailla olisi mahdollisuus hengähtää, rentoutua, ylläpitää kaverisuhteita ja olla vaan; ei tarvitse suorittaa eikä olla arvioinnin kohteena. Muutostoiveina oli vahvistunut näkemys välituntien tärkeydestä oppilaiden hyvinvoinnille. Toivottiin virikkeitä, aktiviteetteja, pelejä, penkkejä, piha-alueelle viihtyisyyttä, lisää tilaa ja kioskia. Välitunnin tärkeä merkitys oli mukavan hengähdystauon lisäksi siinä, että virkistävän välitunnin jälkeen jaksoi taas paremmin puurtaa (Vaara 2016,55).

7.1 Havainnoinnin tulokset

Havainnoinnin tuloksena erottautui kolme eri käsitettä ja ne ovat olivat lähiopetus, yhteisöllisyys ja liikkuminen. Purkaan tulokset tiloittain. Kuvailen jokaista tilaa tarkemmin omissa kohdissa ja olen lisännyt tiloista joitakin kuvia.

7.1.2 Sähköalan siipi

Lähiopetus on muuttunut havainnoinnin perusteella. Vaikuttaisi siltä, että enää ei ole selkeitä kaikille yhteisiä taukoja vaan tauolle on menossa ja sieltä tulossa opiskelijoita lähes koko ajan. Tasatunnein liikehdintää oli enemmän. Tähän selityksenä voi olla eri opintokokonaisuuksien tuntien määrien vaihtelut ja sisällöt. Sähköalan siivessä työ- ja ammatillisten aineiden lisäksi opetetaan yhteisiä aineita. Opintojen sisällöt ja kestot ovat erilaisia.

Yhteisöllisyyttä tauoilla oli yllättävän paljon. Vain harvoin kukaan jäi yksin käytävälle tai sohvaryhmälle istumaan tai lähti yksin muualle. Puolet opiskelijoista lähtivät kävelemään kohti toimipisteen kahvilaa toiseen rakennukseen. Käytävällä ja sohvilla olevista suurin osa keskustelivat keskenään, vain muutamia opiskelijoita olivat itsekseen hiljaa kännyköillä. Joillakin ryhmillä oli äänekästäkin keskustelua ja paljon naurua. Nämä ryhmät yleensä hakeutuivat istumaan aulatilojen sohvaryhmiin (*Kuva 6.*) ja hiljaa itsekseen olevat istuivat käytävän puupenkeillä. Sähkönsiivestä pois lähtevät tulivat yleensä jo ajoissa paikalle ja liittyivät käytävällä tai sohvaryhmillä istuvien joukkoon.

Kuva 6.

Liikkumista ja etenkin kävelyä saattoi tulla osalle opiskelijoista päivän mittaan paljonkin. Esimerkiksi koulun kahvilaan matkaa tulee melkein 400 metriä yhteen suuntaan. Jotkut opiskelijat kävivät muualla kuin koulun tiloissa, joten ei ole tietoa heidän liikkumisestaan. Jotkut opiskelijat taas eivät päivän mittaan välttämättä liikkuneet lainkaan. Etenkin kevään puolella osa opiskelijoista jäi tauoksi luokkiin tietokoneille. Vaikuttii siltä, että opetusta oli yhteen pötköön ja opiskelijat pääsivät aikaisemmin kotiin.

7.1.2 Leipuri-kondiittori käytävä ja kahvila

Havainnoin tuloksissa näkyi selvästi se, että lähiopetusta ja etenkin työsaliopetusta leipurikondiittori opiskelijoilla on paljon, koska heitä ei tauoilla montaa kertaa näkynyt. Vasta n. klo 10 leipurikondiittori opiskelijoilla oli ensimmäinen tauko, joka kesti noin 20 minuuttia. Kevään puolella havainnoidessa tuo aika ei ollut enää niin tarkka vaan siinä oli joustoa. Oman paineensa opetukseen tuo tuotteiden valmistaminen myymälä kahvilaan. Muiden alojen opiskelijoita liikkui kahvilaan tasaiseen tahtiin. Suurin osa haki kahvilasta ostokset ja lähtivät pois. Tämä vahvistaa edelleenkin sen, että lähiopetus on erilaista ja tyylistä eri aloilla.

Yhteisöllisyys vaihteli leipurikondiittoreilla paljon. Tiukka aikataulu teetti selkeästi pukuhuoneessa käynnin tarvetta, koska jotkut hakivat kännykkänsä pukukaapista. Osa lähti käymään jossakin ja osa jäi käytävälle tai kahvilaan seurustelemaan. Kukaan ei kuitenkaan ollut yksin.

Ensimmäisen vuoden leipurikondiittori opiskelijat tulivat pikkuhiljaa tauolle ja he levittäytyivät ympäriinsä. Osa meni ulos, toiset pukuhuoneeseen ja viisi opiskelijaa meni kahvilan pöydälle pelaamaan korttia. Sain selville, että kortit olivat opiskelijan omat kortit.

Tuo oli positiivinen havainto, että muutamat opiskelijat keksivät itselleen tekemistä. Havainnoinnin perusteella etenkin kolmannen vuoden opiskelijoilla oli vapaata ja rentoa menoa. Suurin osa istui kahvilan pöydillä (*kuva 7.*) ja söivät eväitä. Jotkut olivat kännyköillä mutta pientä seurustelua oli siitä huolimatta.

Kuva 7. Leipurikondiittorikäytävän kahvila

Liikkuminen leipurikondiittori opiskelijoilla oli todella vähäistä. Vain muutamat opiskelijat lähtivät tauolla pois tilasta. Tähän voi vaikuttaa se, että he seisovat työsalissa monta tuntia yhteen kyytiin ja työsaleissa ei ole tuoleja. Heillä on todennäköisesti selkä ja jalat kipeänä seisomisesta niin tauolla on tarvetta istua. Muiden alojen opiskelijat taas vastaavasti liikkuvat paljonkin kahvilaan ja jotkut jäivät kahvilaan seurustelemaan.

7.1.3 Palvelualueiden käytävä

Liikkeitä oli käytävällä jatkuvaa. Oli vaikeaa hahmottaa, milloin opiskelijoilla oli taukoa ja milloin ei. Vaikutti myös siltä, että tunneille myöhässä tulijoita oli paljon. Tähän selityksenä on varmaankin se, että opiskelu koostuu osittain itsenäisestä työkentelystä ja ryhmätöistä.

Käytävällä oli 10 lähihoitajaopiskelija tyttöä, jotka olivat kaikki kännyköillään mutta seurustelivat samalla keskenään. Ihmettelin, kun tytöt olivat käytävällä vielä 12.15, vaikka viimeistään silloin pitäisi jo tuntien alkaa. Kysyin asiaa tytöiltä ja he kertoivat, että heidän tuntinsa alkaa vasta kello 12.30. Heillä oli tuona päivänä tunnin ruokatauko. Ryhmä pääsi luokkaan jo ennen kello 12.30 ja tunnille kiirehti muualta tulleita opiskelijoita vielä useita.

Joillakin opiskelijoilla oli selkeästi pitkiäkin taukoja eri oppituntien välissä.

Yhteisöllisyys joillakin ryhmillä oli vahvaa, etenkin poikaryhmillä. He viettivät paljon aikaa yhdessä sohvilla ja keskustelu oli vilkasta. Osa oli kännyköillä mutta silti osallistuivat seurusteluun. Yksinäisiä opiskelijoita olivat vain ne, jotka tulivat myöhässä. He odottivat sohvilla tai penkillä seuraavan tunnin alkua.

Liikkuminen oli vilkasta. Täällä ei monikaan istunut pitkään paikoillaan. Liikkuminen edestakaisin oli aika vilkasta.

Lähihoitajista kuusi opiskelijaa lähti ulos ja neljä tyttöä jäi käytävälle rinkiin seisten ja heittelivät toisilleen hiuspompulaa. Joitakin opiskelijoita jäi luokkaan tauolle.

Tämä oli hauska havainto, että he keksivät itselleen tekemistä. Pitkillä tauoilla harva istui koko aikaa paikoillaan, vaan he kävivät jossakin, tulivat takaisin tai seisoivat käytävällä. Pientä turhautuneisuutta ja levottomuutta oli havaittavissa.

Kello 13.15 turva-alan toinen ryhmä tuli tauolle aulan sohville. Yksi poika heitteli roskikseen juomapurkkia. Toinen poika meni vessaan ja kaksi poikaa nosti pitkän penkin vessan oven eteen siten, että vessassa oleva poika ei päässyt sieltä pois. Kuului hirveä meteli, kun ovi paukahti penkkiin. Minä ja matkailualan opettaja puututtiin tilanteeseen. Tämä porukka haahuili käytävällä pitkään, joten tauon kestosta ei ollut tietoa.

Ilmeisesti heidän olisi pitänyt tehdä tehtäviä mutta jostain suusta se ei onnistunut. Läsnaoloni saattoi ihmetyttää heitä ja siksi he kokeilivat reagoitiani tilanteeseen. Käytöksen perusteella opiskelijoilla oli ylimääräistä energiaa.

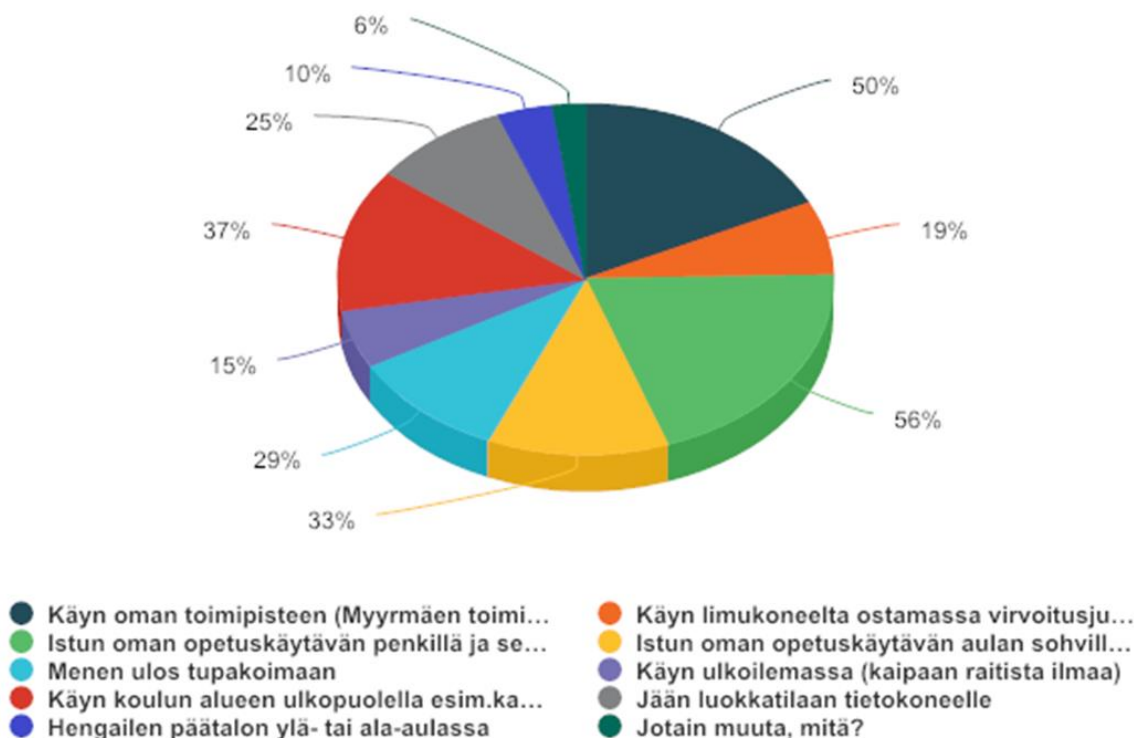
7.2 Kyselyn tulokset

Kyselyn tuloksissa esittelen opiskelijoiden vastaukset tiloittain eli sähköalan siipi, leipurikondiittori ja kahvilakäytävä sekä palvelualuejen käytävä. Esittelen opiskelijoiden tuloksia heidän taukokäyttytymisestään ja taukotoiminnan toiveistaan piirakkamallikuvioina. Poimin avoimista vastauksista olennaiset tiedot.

7.2.1 Sähköalan siipi

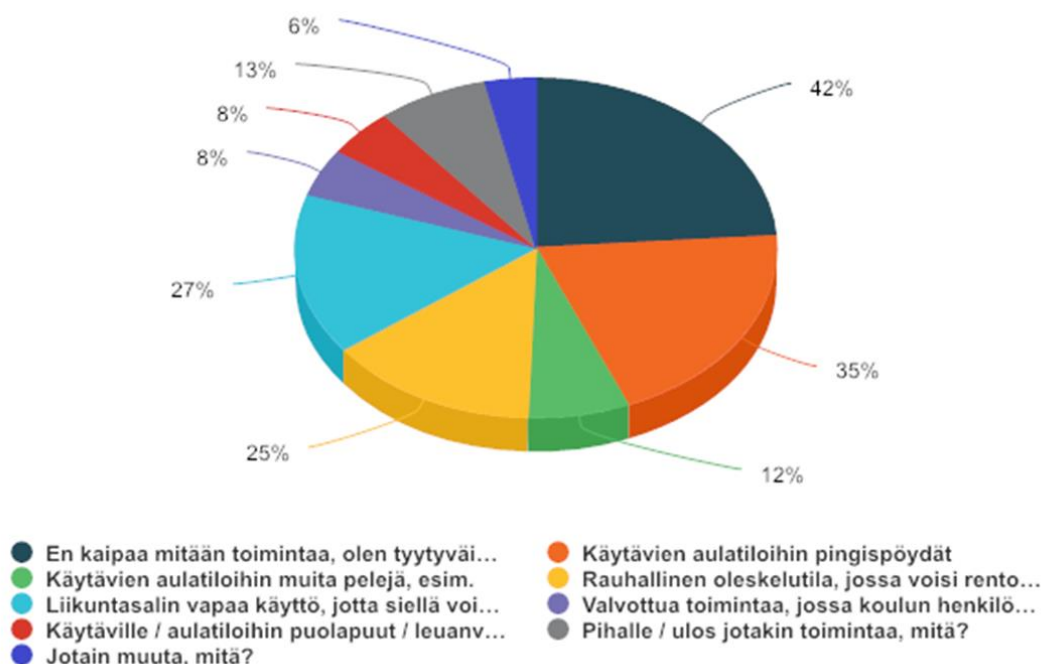
Sähköalan siiven opiskelijoilta vastauksia tuli yhteensä 52. Tämä oli huomattavasti parempi tulos mitä odotin. Vastausten määrään vaikutti todennäköisesti se, että sähkötiimi oli kehittänyt hyvät opetusluset Discord-sovellukseen, jonka kautta opiskelijoille jaettiin linkkiä kyselyyn aika laajasti.

Opiskelijan valittavissa oli useita vaihtoehtoja mitä hän yleensä tekee tauoilla. Tuloksissa on selkeästi havaittavissa omista tiloista pois lähteminen ja taas tiloihin jääminen. Vastaajista ylipuolet eli 56% kertovat yleensä jäävänsä istumaan opetuskäytävän penkillä ja selaa puhelinta. Kun taas 50% kertovat käyvänsä yleensä oman toimipisteen kahvilassa. Koulun alueen ulkopuolelle kertoo lähtevänsä 37%. Tupakoimaan kertoo lähtevänsä 29%. Muut vaihtoehdot jakaantuvat suhteellisen tasaisesti. (Kuvio 1.)

Kuvio 1. Sähkösiiven opiskelijoiden toiminta tauoilla

Kyselyssä opiskelijoilla oli mahdollisuus valita useasta vaihtoehdosta, että kaipaako tauoille toimintaa. Tämä jakaantui selkeästi toimintaa kaipaaviin ja niihin, joille toiminta ei ole niin tärkeää. Opiskelijoista 42% vastasi, että eivät kaipaakaan toimintaa ja ovat tyytyväisiä nykyiseen tilanteeseen. Toisaalta 35% toivoisi, että aulatiloihin olisi pingispöydät ja 27% toivoisi liikuntasalin vapaakäytön. (Kuvio 2.)

Kuvio 2. Sähkösiiven opiskelijoiden toiveet tauolle

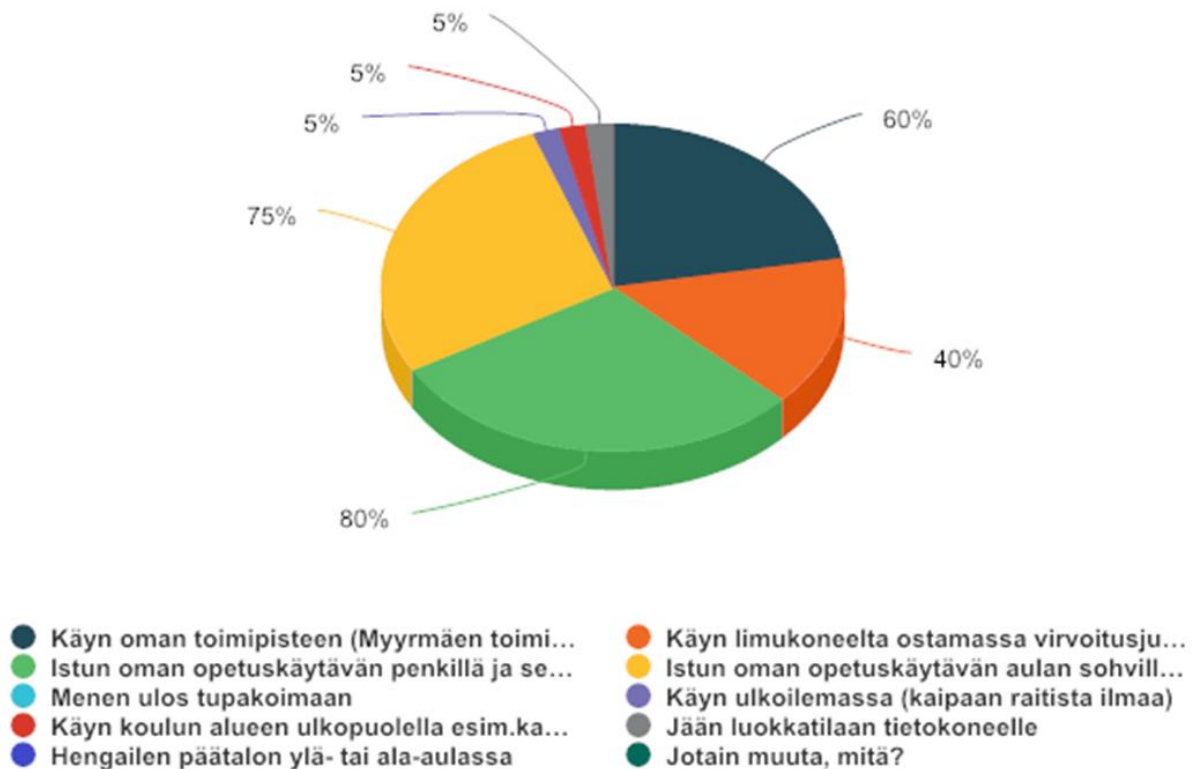
Avoimeen kysymykseen tilavien aulatilojen toiminnallisuuteen ehdotuksia tuli yhteensä n. 20 vastausta. Pingispöytää tai muuta peliä tiloihin ehdotti kahdeksan vastaajaa. Kuusi vastaajaa toivoi mukavampia sohvia tai tuoleja. Tilaan ehdotettiin myös kahvi- tai välipala-automaatteja. Muutammat vastaajat ilmaisivat, että ovat tyytyväisiä nykyisiin järjestelyihin. Vain yksi vastaaja ehdotti, että tiloja koristeltaisiin ja tehtäisiin sisätiloista hienommat, jotta koulussa viihtyisi paremmin.

Sähkösiiven opiskelijoilta kyseltiin erikseen kehittämideoita uuden paviljonkirakennuksen taukotoimintamahdollisuuksiin. Ehdotuksena tulivat ainakin pingispöydän tai biljardipöydän sijoittaminen johonkin sopivaan tilaan. Lisäksi toivottiin mukavampia sohvia ja penkkejä. Jos ne eivät mahdu käytävälle niin ehdotuksena oli, että ne voisivat olla luokissa.

7.2.2 Leipuri-kondiittori käytävä ja kahvila

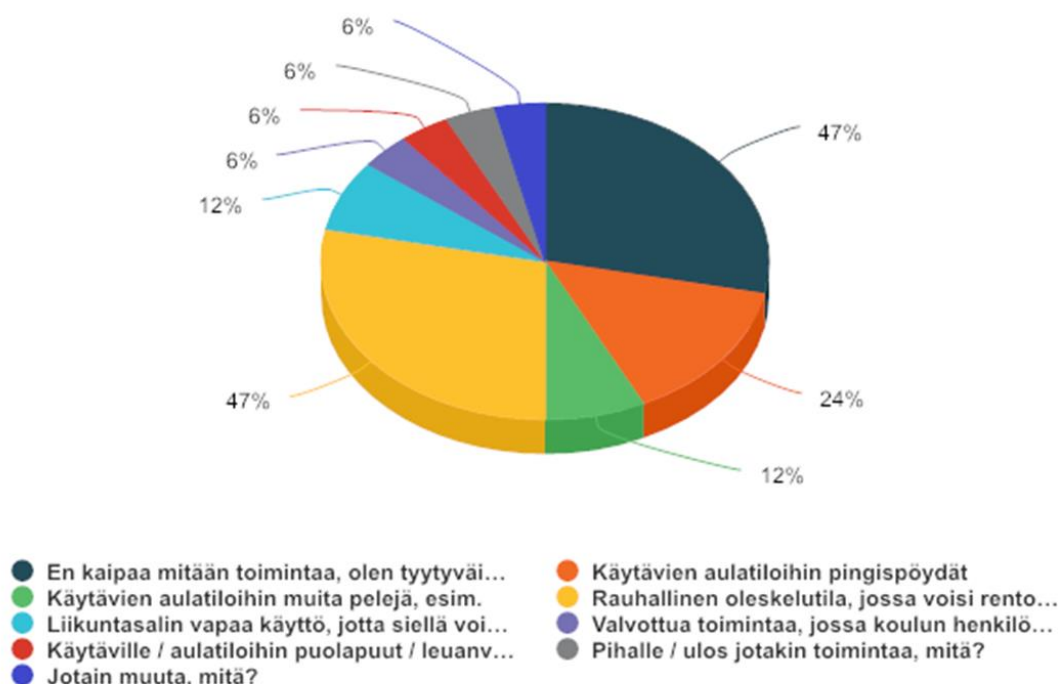
Leipurikondiittori opiskelijoilta vastauksia tuli yhteensä 20. Tämä oli realistinen määrä vastauksia. Leipurikondiittori opiskelijoista 80% kertovat tauolla yleensä jäävänsä istumaan opetuskäytävän penkille ja selaamaan puhelinta ja 75% kertoi istuvansa aulan sohvilla ja seurustelewansa luokkakavereiden kanssa. Oman toimipisteen

kahvilassa käy 60% ja 40% kertovat käyvänsä limukoneella. Koulun alueen ulkopuolelle tai ulkoilemaan kertoo lähtevänsä vain 5%. (Kuvio 3.)

Kuvio 3. Leipurikondiittori opiskelijoiden toiminta tauolla

Leipurikondiittori opiskelijoista 47% vastasi, että ei kaipaa mitään toimintaa tauoille. Saman verran eli 47% ehdottivat, että voisi olla rauhallinen oleskelutila, jossa voisi rentoutua ja olla rauhassa. Käytävän aulatilaan pingispöytää ehdotti 24% vastaajista. Muita pelejä ja liikuntasalin vapaakäyttöä ehdotti 12% vastaajista. Muihin ehdotuksiin tuli vain 6% vastauksista. (Kuvio 4.)

Kuvio 4. Leipurikondiittoriopiskelijoiden toiveet tauolle

Avoimeen kysymykseen nykyisten tilojen muokkaamisesta viihtyisämmäksi vastaajien määrä oli 10. Kolme ilmaisi vastaukseksi, että eivät osaa sanoa. Hienompaa sisustusta esimerkiksi seinien maalausta ehdotti kolme vastaajaa. Lisää sohvia toivoi kolme vastaajaa ja yksi ehdotti puhelimen latauspisteitä tilaan.

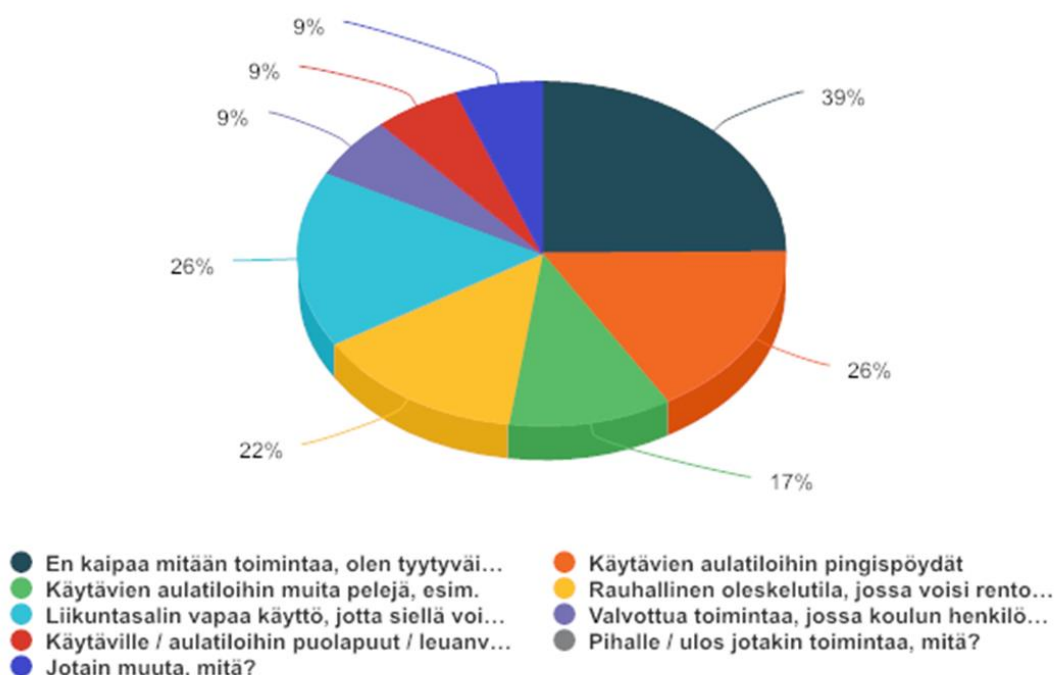
7.2.3 Palvelualojen käytävä

Palvelualojen opiskelijoilta vastauksia tuli yhteensä 24. Tämä oli pieni määrä vastauksia opiskelijamäärään nähden, joten vastausten tulkintaa täytyy tarkastella hieman kriittisemmin. Palvelualojen opiskelijoista 63% kertovat tauolla istuvansa aulan sohvilla ja seurustelevansa luokkakavereiden kanssa. Vastaajista 50% kertoi jäävänsä opetuskäytävän penkille ja selaamaan puhelinta. Oman toimipisteen kahvilassa käy 46%. Vastaajista 33% vastasi hengailevansa päärakennuksen auloissa tai jäävänsä luokkatilaan tietokoneelle. Koulun alueen ulkopuolelle lähtee 29% ja 21% kertoo kaipaavansa raitista ilmaa. Tupakoimaan lähtee 13% vastaajista. (Kuvio 5.)

Kuvio 5. Palvelualan opiskelijoiden toiminta tauolla

Palvelualojen opiskelijoista 39% eivät kaipaa tauoille mitään toimintaa vaan ovat tyytyväisiä nykyiseen tilanteeseen. Käytävän auloihin pingispöytiä sekä liikuntasalin vapaakäyttöä ehdottivat 26% vastaajista. Rauhallista oleskelu- ja rentoutustilaa ehdottivat 22% vastaajista. Käytävien auloihin muita pelejä, kuten esimerkiksi biljardipöytää ehdotti 17% vastaajista. Tasaisesti 9% ehdotuksista saivat valvottu toiminta ja käytäville esim. puolapuut tai leuanvetotanko. (Kuvio 6.)

Kuvio 6. Palvelualueiden opiskelijoiden toiveet tauolle

Vastauksia avoimeen kysymykseen nykyisten tilojen muokkaamisesta viihtyisämmäksi tuli vain seitsemän. Kolme vastausta ehdotti, että sisäilma pitäisi saada paremmaksi. Ei tiedä vastauksia tuli kaksi. Ehdotettiin vielä siivouksen lisäämistä ja tilojen ulkonäön kohennusta vaihtamalla lattioiden ja seinien värit modernimmiksi ja piristävimmäksi.

7.3 Benchmarkkaus tulokset

Benchmarkkaus tuloksista erottautui selkeästi teemat johdon tuki, opiskelijoiden osallistaminen ja tilojen muokkaus. Lisäsin muutamia haastattelun suorita siteerauksia ja kuvia.

7.3.1 Johdon tuki

Anni Rahkonen korosti, että johdon sitoutuminen ja tuki täytyy olla perustana kaikelle toiminnalle. Kun toiminnalle on johdon tuki, niin muu henkilökunta suhtautuu toimintaan myönteisemmin ja hyväksyttävämmiin. Ammattiopisto Tavastialla Liikkuva opiskelu- hankkeen aluksi järjestettiin henkilöstölle liikuntapäivä ja koulutuksia mutta paikalle tulivat vain aktiiviset opettajat. Nykyään yhteisöllisyyden merkitys reformin

myötä on vähentynyt, koska kaikilla on kaikkea muuta toimintaa paljon. Kimmo Värelisäsi tähän, että toimintaa koordinoimassa kannattaa olla opettajia jokaiselta toimipisteeltä niin henkilökunnan asenne paranee.

7.3.2 Opiskelijoiden osallistaminen

Opiskelijoiden osallistaminen, mukana olo vaikuttamassa ja suunnittelemassa on tärkeää. Anni Rahkonen kertoi, että heti hankkeen alussa opiskelijakunnanhallituksilta kysyttiin vinkkejä Liikkuva opiskelu toimintaan ja heidän ehdotuksenaan oli mm. kahvakuulat kuntosaliin ja ne ovat vielä edelleenkin toiminnassa.

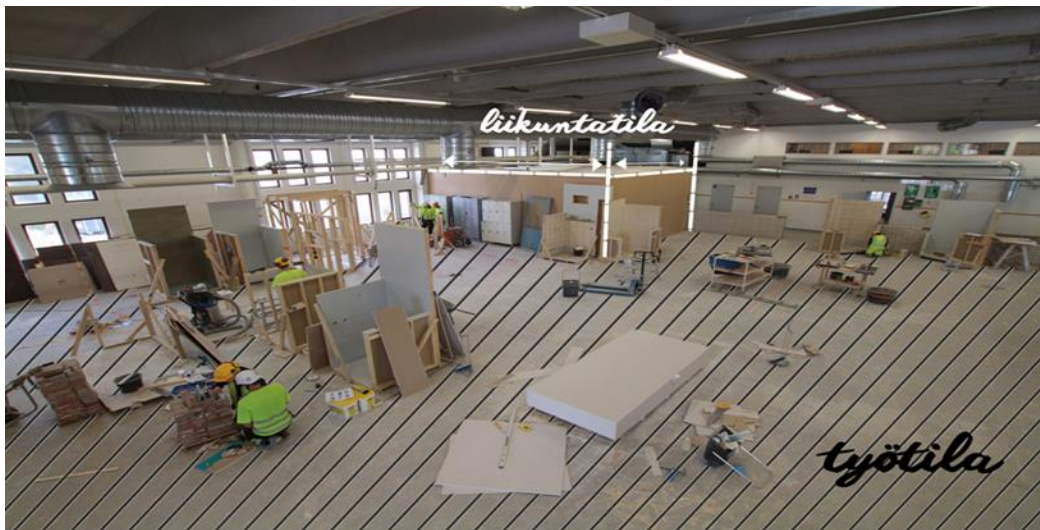
Kimmo Väre painotti, että liikuntatutor toiminnasta opiskelijoiden täytyy ehdottomasti saada kurssi toiminnasta. Yhteisten tutkinnonosien (YTO) vastuopettajien päällikön kanssa kannattaa sopia järjestelyistä. Täytyy olla hyvät ja selkeät suunnitelmat kahden opintopisteen sisällöistä, kuten esimerkiksi koulutukset ja tapahtumien järjestäminen. Valinnaisia kursseja on usein liian vähän. Liikuntatutortoiminta on hyvä lisäys kurssi tarjontaan. Kannattaa markkinoida sitä mukavalla kurssilla. Kimmo suositteli, että joka toimipisteeltä kannattaisi olla opettaja koordinoimassa toimintaa, joka tapaa säännöllisesti tutoreita. Liikunnanopettajat näkevät liian harvoin opiskelijoita.

Hyvänä toimintana Tavastialla on havaittu liikuntasalin vapaakäyttö opiskelijoille ruokatauolla pari päivää viikossa esim. pari tuntia kerrallaan. Tämä on toiminut hyvin liikuntatutorien ja myös opettajan kannalta. Välillä ei ollut edes tutoreita paikalla, vaan opettaja kävi tsekkaamassa tilanteen. Annetaan joitakin välineitä käytettäväksi ja opiskelijat voivat harrastaa vapaasti liikunnallista toimintaa.

Anni ja Kimmo: ”Tuloksena kannattaa olla selkeä ja yksinkertainen juttu ja panostaa liikuntatutoreihin ja tarjota hyvät opintopisteet. Yleensä ovat innokkaita liikkujia. Tapahtumissa opiskelijoiden palkitseminen on tärkeää. Ei tarvitse iso asia olla. Voisi hyödyntää uusia välineitä esim. leuanvetotanko hyödyntäen järjestää kilpailun, josta hyvä palkinto. Suosittua tapahtumissa on myös, miten korkealle tai pitkälle pystyt hyppäämään. Opiskelijat voisivat näyttää, että osaavat ja pystyvät. Kun Tutorit onnistuu niin sieltä tulee se selkäranka ja ideat!”

7.3.3 Tilojen muokkaus

Ammattiopisto Tavastian Liikkuva opiskelu pilotissa oli mukana muutamat opetusalat. Jokainen ala muokkasi omia tilojaan. Opettajia ja opiskelijoita oli eri aloilta mukana suunnittelussa, jotka mieltivät hankinnat oman alansa kannalta. Esimerkiksi rakennusala rakensi omaan työtilaansa alueen (Kuva 8.), jossa pystyi vetämään leukoja ja pelaamaan pingistä (Kuva 9). Toiminta pitää sisällyttää ammatilliseen toimintaan. He itse rakensivat taukotoiminnalle oman alueen.

Kuva 8. Ratasniitty 1 (Liikkuva Amis-sivustolta)

Kuva 9. Ratasniitty 4 (Liikkuva amis-sivustolta)

Kimmo Väre kertoi, että on parempi muokata alakohtaisia tiloja. He esimerkiksi hankkivat yhteiseen tilaan, ruokalan eteen jalkapallopelin (sobsoccer) niin heti oli väärinkäyttöä eli palloa potkittiin lamppuihin jne. Se jouduttiin ottamaan pois jo kahden päivän päästä. Yhteisissä tiloissa riskinä, että tulee liikaa epämääräistä porukkaa. Väärinkäyttöä ei varmankaan tulisi, jos opiskelijoita on toimipisteellä vähän. Lukioissa on toiminut hyvin välineiden kierrätys. Tämä voisi toimia ammattioppilaitoksissakin hyvin, kun aktiviteetti vaihtuu. Logistiikka-ala voisi hoitaa kuljetukset.

Anni Rahkonen huomautti, että tarpeet ovat erilaiset eri aloilla esim. kädentaitoaloille on turha viedä pingispöytää. Kannattaa kohdentaa ja siksi yhteinen suunnittelu opettajien ja opiskelijoiden kanssa on tärkeää.

Elpymisliikunta vinkit esim. leipureille voisi olla kunnolliset ja pysyvät tangot roikkumiselle. Reaktiopelit ovat todella suosittuja. Tavastialla on vuokrattu pelejä, esim. reaktio paripöytä. Monet opiskelijat innostuvat hyvin esim. leuanvetotangoista. Vinkkinä, että ne kannattaa sijoittaa hieman syrjempään paikkaan, jotta ne ei ole kaikkien katseilla.

Kannattaa vain rohkeasti kokeilla erilaisia toimintoja. Jos joku ei toimi niin vaihtaa toiseen ideaan. Mokajutut kerryttää tietoa! Tapahtumissa opiskelijoiden palkitseminen on tärkeää. Ei tarvitse iso asia olla.

8 KEHITTÄMISSUUNNITELMA

Toimenpiteenä oli kartoittaa Varian taukotoimintamahdollisuudet opiskelijoille ja laatia taukotoiminnalle kehittämissuunnitelma. Tutkimuskysymykset olivat, että minkälaista toimintaa opiskelijat kaipaavat tauoille vai onko taukotoiminnalle tarvetta opiskelijoiden mielestä? Miten tiloja kannattaisi muokata taukotoiminnalle toimivaksi ja sopivaksi? Käytin laadullisia menetelmiä monipuolisesti saadakseni vastauksen näihin kysymyksiin. Tulosten perusteella toiminnalle olisi tarvetta.

Kyselyn tulokset tukivat todella hyvin havainnoinnin tuloksia. Havainnoinnissa oli välillä epäselvää, että mihin opiskelijat tiloista lähtivät. Kuvailemalle kyselyyn erilaiset vaihtoehdot tauoilla tekemisistä, se selkeytti kokonaistulosta. Havainnoinnin ja kyselyn tulosten perusteella noin puolet opiskelijoista kaipaivat tauolle tekemistä. Tuloksissa oli alakohtaisia eroja esimerkiksi leipurikondiittoriopiskelijoiden mielestä toiminnalle ei olisi suuri tarve mutta toisaalta rauhoittumiselle ja rentoutumiselle olisi.

Ammattiopisto Tavastian benchmarkkaus- haastattelun avulla sain toimivia ja hyviä vinkkejä, miten tiloja kannattaisi muokata taukotoiminnalle sopivaksi. Tärkein vinkki oli, että jos opiskelijat ja opettajat suunnittelevat ja rakentavat yhdessä omille aloilleen sopivat toiminnot, ne todennäköisesti tulevat tarpeeseen sekä säilyvät ja pysyvät ehjinä pidempään. He ylistivät myös Liikkuva opiskelu -hankkeen liikuntatutor toimintaa, ja että siihen kannattaa panostaa. Työryhmässä tulisi olla liikunnanopettajien lisäksi ammatillisia opettajia. Hyvät ja innokkaat liikuntatutorit saavat opiskelijat liikkumaan enemmän.

Olen kuvaillut opinnäytetyössäni kahta eri hanketta, jotka linkittyvät taukotoiminnan kehittämiseen. Liikkuva opiskeluhankkeen tavoitteena olisi lisätä opiskelijoiden hyvinvointia ja valmiuksia liikunnan lisäämiseen koulupäivien aikana. Liikkuva opiskeluhankkeessa on jonkin verran varattu rahoitusta tilojen muokkaamiseen. Yhtenä tavoitteena on saada tauoille lisää toimintaa erilaisten välineiden avulla. Keskeyttämisestä kohtaamiseen- hankkeen ja myönteisen erityiskohtelun ohjelman tavoitteena on Varian opiskelijoiden opintojen keskeyttämisen vähentäminen sekä yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääminen. Tämän hankkeen työntekijöinä toimivat erityisnuorisotyöntekijät. Molemmat hankkeet ovat jo osittain tehneet heidän tavoitteidensa mukaista toimintaa Variassa.

Kehittämissuunnitelmana on, että perustettaisiin hyvin koordinoitu alakohtainen työryhmä taukotoiminnan kehittämiseksi. Työryhmässä tulisi olla esimies, ammatillisia opettajia, opiskelijoita, Liikkuva opiskelu- hankkeen työntekijä ja erityisnuorisotyöntekijä sekä mahdollisesti vartija tai kouluisäntä. Työryhmän tehtävänä olisi tehdä päätökset, että miten tiloja muokataan taukotoiminnalle sopivaksi ja toimivaksi sekä minikälaisia hankintoja tehtäisiin ja miten kustannukset jaettaisiin toimipisteiden ja hanke- rahoituksen kesken. Eri opetusalojen välille olisi laadittava taukotoiminnan välineiden vaihto järjestelmä. Myös mahdollista rahoituksen hakua varten pitäisi laatia työryhmä.

9 OPINNÄYTETYÖPROSESSIN ARVIOINTI JA POHDINTA

Aloitin opinnäytetyöprosessin hyvissä ajoin heti kehittämistoiminnan opintojen jälkeen noin vuosi sitten. Minulle oli heti selvää, että teen opinnäytetyönaiheen työpajalleni liittyen omaan työhöni. Pyörittelin muutamaa eri aihetta mielessäni. Aika nopeasti kehittämishankkeen aihe oli minulle selvä ja se sopi myös työnantajalleni.

Opinnäytetyönaihe kumpusi käytännön kokemuksesta. Olen tehnyt opiskelijatoiminnan koordinaattorin tehtäviä Variassa jo seitsemän vuotta. Kaikki Varian toimipisteet ovat tulleet minulle tutuksi kaikkien näiden vuosien aikana. Etenkin ammatillisen reformin toimenpiteiden jälkeen huomasin, että opiskelijoita haahuili käytävillä ja auloissa yhä enemmän oppituntien aikana. Kyselin opiskelijoilta, että miksi he eivät ole tunneilla. Sain selville, että oli hyppytunti ja he odottivat seuraavan tunnin alkua. Usein kuulin myös opiskelijoilta heidän lähtevän kotiin, koska eivät jaksaa jäädä koululle odottamaan ilman mitään tekemistä. Opinnäytetyönaiheen ajatus ja idea syntyi kysymyksestä: ”Viihtyisivätkö ja jäisivätkö opiskelijat paremmin koululle, jos heillä olisi tekemistä?” Tästä syntyi opinnäytetyön aihe taukotoiminnan kehittämisestä Variassa.

Tietoperäisyyden ja aineiston kerääminen opinnäytetyöhöni oli järkevää yhdistää kohtaan 3 Tarve ja teoreettinen pohja. Aineiston kerääminen teetti jonkin verran töitä. Ainakaan Taukotoiminta hakusanalla ei aiheesta löytynyt tietoa. Löysin hyviä lähteitä aiheesta liikunta, ammatillinen reformi, työergonomia, osallisuus ja yhteisöllisyys. Internetistä löytyi arvokasta tietoa aiheeseeni esimerkiksi terveys- ja hyvinvoinnin laitoksen ja työterveyslaitoksen internetsivuilta.

Liikkuva opiskeluhanke yhteistyö liittyi vahvasti työhöni ja opinnäytetyöni aiheeseen. Liikkuva opiskeluhankkeen hakuvaiheen järjestämäni moniammatillisten työpajojen tulosten perusteella Myyrmäen toimipiste valikoitui opinnäytetyöni menetelmien toteutuspaikaksi. Perusteluna valinnalle oli, että Myyrmäen toimipisteellä ei ollut minikäänlaista taukotoiminnan aktiviteettiä opiskelijoille.

Maaliskuussa Myyrmäen erityisnuorisotyöntekijät aloittivat yhdessä luokkatilassa valvottua taukotoimintaa tunnin kaksi kertaa viikossa. He nimesivät sen ”mininuta” toiminnaksi. Tämä on jo hyvä alku mutta opiskelijoilla pitäisi lisäksi myös olla vapaata toimintaa. Erityisnuorisotyöntekijöiden kanssa taukotoiminnan kehittämisen

yhteistyö on erittäin tärkeää, koska heillä on hyvä kontakti opiskelijoihin lähes päivittäin.

Menetelmien toteutuksista havainnointi oli minulle haastavaa paikallaolon ja hiljaisuuden vuoksi. Olin hankkinut luvat havainnointiin esimiehiltä ja ilmoittanut etukäteen ajankohdat. Henkilökunnalla piti olla tieto asiasta, silti he ihmettelivät mitä teen ja tulivat juttelemaan minulle. Tiesin etukäteen, että taukoja ei ole yhtä säännöllisesti kuin ennen. Olin silti hämmästynyt tuloksista ja miten sekavaa toiminta oli sekä miten haasteellista oli tehdä muistiinpanoja.

Maaliskuussa koronapandemian vuoksi määrätyt pakotteet tulivat shokki uutisena minulle. Pelkäsin, että opinnäytetyöni työstäminen siirtyisi syksyyn. Sain kuitenkin muutettua ryhmähaastattelut sähköiseksi kyselyksi ja vastauksia tuli runsaasti. Minua mietitytti nimettömien sähköisten kyselyjen luotettavuus, koska niistä ei voinut olla varma kuka kyselyyn on todellisuudessa vastannut. Oli mielenkiintoista tehdä havainnoinnin ja kyselyn analysointia. Huomasin miten hyvin näiden tulokset sopivat yhteen. Opiskelijoiden toiminta ja heidän vastauksensa vastasivat toisiaan.

Benchmarkauskäynti peruuntui koronapandemian vuoksi ja tästä olin hyvin pettynyt. Olisi ollut tärkeää päästä käymään paikan päällä ja nähdä tilat konkreettisesti. Videopuhelinhaastattelu kuitenkin onnistui hyvin nykyajantekniikan ansioista.

Benchmarkauksesta oli paljon hyötyä kehittämishankkeeseeni. Haastateltavat tiesivät mikä toimii ja mikä ei. Heidän tärkein vinkkinsä oli, että kannattaa suunnitella toiminnat alakohtaisesti. Tätä en ollut ennakkoon ajatellut. Haastattelussa korostui myös opiskelijoiden osallistaminen ja etenkin liikuntatutortoiminta. Variassa tutoropiskelijat ovat aikaisemmin ennen Liikkuvaopiskelu-hanketta järjestäneet erilaisia tapahtumia. Variassa liikuntatutortoiminta ei onnistunut, koska laskimme hankkeen toiminnan liikaa liikunnanopettajien varaan. Jatkossa Liikkuvaopiskelu-hankkeen toimintaan täytyy ottaa enemmän ammatillisten aineiden opettajia mukaan ja markkinoida sitä paremmin. Pohdin, että meillä Variassa liikuntasalit saattavat olla pitkiäkin aikoja tyhjillään etenkin lounasaikaan. Liikuntatuutorien yksi rooleista voisi olla liikuntasalin vapaakäytön valvominen tai jopa toiminnan ohjaaminen.

Kirjoittamisprosessi oli minulle todella haastavaa. Loppu syksystä kirjoitin tilaajan kuvauksen, tarpeet, tavoitteet ja toimenpiteet. Keväällä tutkimuksen toteutukset,

analysoinnit ja tulokset. Onneksi minulla oli viisi päivää opintovapaata niin sain keskittyä kirjoittamiseen rauhassa. Analysoinnin ja tulosten kirjoittamiset olivat minulle kaikkein vaikeinta. Lähetin luonnoksen ohjaavalle opettajalle ja esimiehelleni kommentoitavaksi. Sain heiltä apua ja vinkkejä kirjoittamiseen niin pääsin kirjoitusprosessissa taas oikeaan suuntaan.

Kehittämissuunnitelmaksi ehdottaisin, että perustettaisiin hyvin koordinoitu alakohdainen työryhmä taukotoiminnan kehittämiseksi. Minä voisin olla työryhmänperustaja, koska olen asiantuntija taukotoiminnan kehittämiseksi. Olen saanut opinnäytetyöprosessin ansioista arvokasta ja tärkeää tietoa aiheesta. Työroolini opiskelijatoiminnan koordinaattorina sopii tähän työhön hyvin ja tunnen paljon Varian henkilökuntaa. Aluksi työryhmä perustettaisiin Myyrmäen toimipisteelle ja tehtäisiin mahdollisimman pian kehitys -ja muutostyöt. Nopeista toimenpiteistä olisi varmasti Myyrmäen opiskelijoille hyötyä. He huomasivat, että heille tehdyn kyselyn jälkeen jotakin oikeasti tapahtuu ja heidän mielipiteitään on kuunneltu. Kehittämissuunnitelmaa voitaisiin käyttää apuna myös Varian muiden toimipisteiden taukotoiminnan ja kouluviihtyvyyden parantamiseksi ja kehittämiseksi.

Kehittämistoiminnan opintokokonaisuus on opettanut minua todella paljon. On ollut upea kokemus oppia hahmottamaan kehittämistyön kokonaisuutta. Tiedonhankintataitoni ovat kehittyneet huomasti. Olin oppinut nuoriso-ohjaaja koulutuksessa jonkin veran erilaisia menetelmiä mutta nyt olen kehittynyt menetelmäosaamisessa ja ymmärrän sen syvällisemmän tarkoituksen. Analysoinnin ja tulosten kirjoittamisessa minulla on vielä kehitettävää, koska sorrun helposti tuomaan esille epäolennaisia asioita. Minua jännittää ja pelottaa jo etukäteen se, että minua on pyydetty esittelemään opinnäytetyötäni Varian yhteisessä hyvinvointi työryhmässä ja yhteistenpalvelujen työryhmässä. Olen kuitenkin otettu tästä kunniasta ja esittelen työni mielelläni ja ylpeänä työtovereilleni.

LÄHTEET

Euroopan aluekehitysvirasto 2019. viitattu 24.10.2019.

<https://www.eura2014.fi/rrtiepa/projekti.php?projektkoodi=S21613>

Fernelius, Liisa 2019. Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja opiskelumotivaation edistäminen ammatillisessa oppilaitoksessa. Humanistinen ammattikorkeakoulu. opinnäyte-työ. viitattu 11.5.2020, https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/227987/Fernelius_Liisa.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Fogelholm, Mikael & Vuori, Ilkka & Vasankari, Tommi 2011. Terveysliikunta, 2.uudistet-
tettu painos. Keuruu. Otavan kirjapaino Oy

Liikkuva amis 2019. viitattu 27.10.2019. <https://liikkuvaamis.fi/>

Liikkuva koulu 2019. viitattu 27.10.2019. www.liikkuvaopiskelu.fi

Koulutusyhtymä Tavastia 2020. viitattu 14.4.2020. <https://www.kktavastia.fi/kuntayhtyma/>

Martela, Frank & Järvilehto, Lauri 2012. Ammattiosaajan hyvä elämä, Ajatuksia ja työkaluja ammattiin opiskelevien elämänlaadun edistämiseksi. Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry. 1.painos, Pori, Brand ID Oy

Moilanen, Hannu & Salakka, Helena 2016. Aivot liikkeelle, tehosta oppimista yläkou-
lussa ja toisella asteella. Juva. Bookwell Oy

OAJ 2019. Reformin tavoitteet eivät toteudu ammatillisen koulutuksen arjessa: Osaamispisteelle määriteltävä opetuksen määrä. viitattu 7.4.2020. <https://www.oaj.fi/ajankohtaista/uutiset-ja-tiedotteet/2019/reformin-tavoitteet-eivat-toteudu-ammattillisen-koulutuksen-arjessa-osaamispisteelle-maariteltava-opetuksen-maara/>

Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2014. Kehittämistyön menetel-
mät: uudenlaista osaamista liiketoimintaan. 3.uudistettu painos. Pori. Sanoma Pro Oy

Opetusministeriö 2018a. viitattu 24.10.2019. <https://minedu.fi/amisreformi>

Opetusministeriö 2018b. viitattu 26.4.2020. <https://minedu.fi/henkilokohtaistaminen>

OPH 2020. Työelämässä Oppiminen. viitattu 2.4.2020. <https://www.oph.fi/fi/koulu-tus-ja-tutkinnot/tyoelamassa-oppiminen>

Rovio, Esa & Lintunen, Taru & Salmi, Olli 2009. Ryhmäilmiöt liikunnassa. Liikunta-tieteen seuran julkaisu 163. Tampere. Esa Print Oy

Saari, Katja 2017. Taukojumpan vaikutus Etelä- Pohjanmaan Opiston lääketieteen lin-jan opiskelijoiden niska- hartiaseudun liikkuvuuteen. Haaga-Helia ammattikorkea-koulu. Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelma. opinnäytetyötyö. viitattu 6.4.2020. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/127065/Opiskelija%20Kat-jaS.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Sivistysvantaa 2020. Varia. viitattu 2.4.2020. <https://www.sivistysvantaa.fi/varia/ar-tikkelit/varia.html>

Suomen opiskelija allianssi Osku ry 2018. amis 2018 mitä kuuluu, ammattiin opiske-leva. Lahti. Painotalo Plus digital Oy

THL 2020a. Kouluterveyskyselyt 2017 ja 2019. viitattu 6.4.2020. https://sampo.thl.fi/pivot/prod/fi/ktk/ktk1/summary_perustulok-set2?alue_0=87869&mittarit_0=200537&mittarit_1=199843&mitta-rit_2=199326&vuosi_0=v2017&kouluaste_0=161219#

THL 2020b. Infektiotaudit ja rokotukset. viitattu 9.4.2020. <https://thl.fi/fi/web/in-fektiotaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/korona-virus-covid-19>

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. te-oksen ensipainos 2002. Tammi. painettu Eu:ssa

Työterveyslaitos 2020. Ergonomia, viitattu 10.4.2020. <https://www.ttl.fi/tyonte-kija/tuki-liikuntaelinten-terveys/ergonomia/>

Vaara, Tuija 2016. Oppilasnäkökulmaista iloa ja innostusta kouluun hyvinvoinnin vah-vistamiseksi. Kasvatustieteiden laitos. Jyväskylän yliopisto. kasvatustieteen pro gradu-tutkielma. viitattu 11.5.2020. <https://jyx.jyu.fi/bitstream/han-dle/123456789/48539/1/URN%3ANBN%3Afi%3Aju-201601311354.pdf>

Vantaan kaupunki 2020a. uutiset. viitattu 14.2.2020. https://www.vantaa.fi/uutisia/kaikki_uutiset/101/0/147845

Vantaan kaupunki 2020b. hallinto ja talous. viitattu 14.4.2020. https://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/talous_ja_strategia/hyvinvointityo/myonteinen_erytys-kohtelu

Vantaan kaupunki 2020c. Vantaan Liikkuva opiskelu. viitattu 28.4.2020, <https://www.vantaa.fi/liikkuvaopiskelu>

Vantaan sanomat 2020a. Lumme Marika. Osa yläkoululaisista pääsee viikoksi opiskelemaan Variaan – Uusi kokeilu haluaa katkaista opiskelijoiden nousevat keskeyttämisluvut. viitattu 9.4.2020. <https://www.vantaansanomat.fi/artikkeli/840604-osa-yla-koululaisista-paasee-viikoksi-opiskelemaan-variaan-uusi-kokeilu-haluaa>

Vantaan sanomat 2020b. Rämö Marja. 17 prosenttia Variassa opiskelevista keskeyttää opintonsa – "katoavien" oppilaiden määrän vähentämiseksi kokeillaan uutta keinoa. viitattu 9.4.2020. <https://www.vantaansanomat.fi/artikkeli/838596-17-prosenttia-variassa-opiskelevista-keskeyttaa-opintonsa-katoavien-oppilaiden>

Vottonen, Jani 2020. Ammatillisten opiskelijoiden opiskelijahyvinvointi ammatillisen koulutuksen reformin jälkeen. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Yhteisöpedagogikoulutus. opinnäytetyö. viitattu 11.5.2020. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/336888/Vottonen_Jani.pdf.pdf?sequence=2&isAllowed=y

LIITTEET

Liite 1

TUTKIMUSLUPAHAKEMUS/PÄÄTÖS

Numero

1. Hakija	Nimi Lea Koskinen	
	Arvo, ammatti Opiskelijatoiminnan koordinaattori	Puhelin 0408258821
	Lähiosoite Metsotie 20 G	Postinumero- ja toimipaikka 01450 Vantaa
	Sähköposti lea.koskinen@vantaa.fi	
2. Tutkimus	Tutkimuksen nimi Taukotoiminnan kehittäminen Vantaan ammattiopisto Variassa	
	Tutkimuksen tarkoitus/tavoite Vantaan ammattiopistoa Varian opiskelijoiden taukotoiminnan kehittäminen. Toimenpiteinä käytän laadullisia menetelmiä, jotka toteutan yhdessä toimipisteessä (Myyrmäen toimipiste). Laadullisina menetelminä käytän: moniammatilliset työpajat, tarkkailu ja havainnointi sekä anonyymikyselyt. Tavoitteena on saada koulun tiloja viihtyisimmiksi ja monipuolisempaan käyttöön. Kasvattaa opiskelijoiden viireys- ja opiskelun tasoa ja motivaatiota. Koulun yleisen viihtyvyyden, yhteisöllisyyden ja ilmapiirin paraneminen. Opiskelijoiden turhien poissaolojen väheneminen. Teen yhteistyötä opiskelijoiden ja henkilökunnan kanssa. Variassa alkaa syksyllä 2019 kaksi eri hanketta: Liikkuva opiskelu ja Keskeyttämisestä kohtaamiseen. Teen yhteistyötä myös näiden hankkeiden kanssa.	
	Tutkimus on ☐ seminaarityö ☐ pro gradu ☐ lisensiaattityö ☐ väitöskirja ☒ muu, mikä <i>opimistyö</i>	
	Oppilaitos tai tutkimuslaitos Humanistinen ammattikorkeakoulu	Tutkimuksen ohjaaja Annikki Kluukeri
	Tutkimuksen kohde Vantaalla (esim. koulu, oppilaitos) Vantaan ammattiopisto Varia, Myyrmäen toimipiste	
	Tutkimuksen tekemisestä on sovittu yksikön johtajan tai vastaavan kanssa Vantaan ammattiopisto Varian rehtori Pekka Tauriainen	
	Otoksen koko 200	
	Käytettävät tutkimusmenetelmät Laadulliset menetelmät	
	Tutkimuksen toteuttamisaika Syksy 2019 - kevät 2020	
	Tutkimuksen arvioitu valmistusaika toukokuu 2020	
3. Hakemuksen liitteet	☒ Tutkimussuunnitelma ☐ Kyselylomake ☐ Haastattelurunko	
4. Päiväys ja allekirjoitus	Päiväys 18.6.2019	Hakijan allekirjoitus <i>[Signature]</i>
	Tutkimuslupa ☒ myönnetään ☐ ei myönnetä	Päiväys ja päätöksentekijä <i>rehtori 18.6.2019 P-T</i>

Tutkimuksen tekeminen edellyttää, että asiasta sovitaan yksikönjohtajan tai vastaavan kanssa ja mikäli kyseessä on alle 18-vuotiaita koskeva tutkimus, pyydetään tarvittaessa huoltajan suostumus. Tutkimuksella kerättyjä tietoja saa käyttää vain tutkimustarkoituksiin. Tutkijat ovat aina mukana salassapitovetoisissa tutkimuksissa tietoonsa saamien yksilöä tai perhettä koskevien asioiden suhteen.

Tutkimuslupahakemus/päätös palautetaan osoitteella:

Vantaan kaupunki
Kuntalaispalvelut/Kirjaamo
Sivistystoimi
PL 1100, 01030 Vantaa kaupunki

Puhelin: 09 8392 2184
Faksi: 09 8392 4163

Hakemuksen liitteet voi lähettää sähköpostilla osoitteeseen: kirjaamo@vantaa.fi

Lisäksi edellytetään valmiin tutkielman toimittamista sähköisessä muodossa osoitteeseen: kirjaamo@vantaa.fi

Liite 2

Liikkuva koulu/opiskelu -hankehaku

Kevät 2019

Lean pitämät työpajat toimipisteissä

- Osallistajat:
 - Opiskelijat
 - Osaamispalveluesimies (toimipistevastaava)
 - Liikunnanopettaja
 - Terveystenhoitaja
 - Muita innokkaita opettajia?
- Tilaisuudessa selvitetään mm.:
 1. Millaista liikuntaa/aktiviteettia opiskelijat haluisivat Variaan?
 2. Miten ei-aktiivisia saataisiin aktivoitua?
 3. Millaisia liikunta/aktivointivälineitä tulisi hankkia?
 4. Miten opiskelijat itse voisivat innostaa/aktivoida toisia opiskelijoita liikkumaan?

VANTAAN AMMATTIOPISTO VARIA | 26.4.2020 | 2

Hankehaun aikataulu

- Toimipistekohtaisten ryhmien kokoontumiset viikolla 3 ja 4
- Varian yhteenveto viikolla 5
- Hankesuunnitelman loppuun saattaminen viikolla 7

Myyrmäki ideointia 17.1.2019

- Paikalla
- Opkh-opiskelijat: Jenni Malinen, Mariam Dikanova, Eetu Turkka, Iida Ansamaa (vierailija)
- Henkilökunta: Kimmo Tiainen (toimipistevastaava/sähkötiimin osaamispalveluesimies), Maija Knutti (ravitsemusalojen osaamispalveluesimies), Armas Koivisto (opo), Eeva Määttänen (media ja hyvinvointitiimin osaamispalveluesimies, Anu Turula (terveydenhoitaja), Hanna Kerkola (opettaja) ja Aleksi Korhonen (harjoittelija) sekä Lea Koskinen

1. Millaista liikuntaa/aktiiviteettia opiskelijat haluisivat Variaan?

- Pelinurkka, toiminnalliset e-pelit (esim. Wii /Nintendo, tanssimatto)
- Turnauksia joukkuelajeissa oppilaitoksen sisällä/oppilaitosten välillä ja lajeihin liittyvä harjoittelu
- Liikuntapäivä
- Opettajat mukaan aktiivisesti esim. opettajat vs oppilaat otteluita
- Kerhoja
- Esittelytunteja eri seuroilta
- Liikuntatutorit -> oppilaat vetävät oman osaamisen mukaisia aktiiviteettia
- Taukojumppaa / venyttelytuokio
- Liikuntavälinelainaamo

VANTAAN AMMATTIOPISTO VARIA | 26.4.2020 | 5

2. Miten ei-aktiivisia saataisiin aktivoitua?

- Välitunneille ryhmä / taukojumppaa
- Tuntien aikana virkistystoiminta -> taukoliikunta
- Liikuntatutor -> innostaa muita liikkumaan ja osallistumaan
- E-urheilu (toiminnalliset pelit)
- Liikuntavälinelainaamo
- Pitkä välitunti -> "vireä välkkä" -> esim. liikuntasali ja/tai kuntosali vapaassa käytössä
- Liikuntapassi -> opinnollistaminen
- Palkinto parhaalle liikkujalle

VANTAAN AMMATTIOPISTO VARIA | 26.4.2020 | 6

3. Millaisia liikunta/aktivointivälineitä tulisi hankkia?

- Enemmän pöytäpelejä (esim. pingis, pöytäfutis, ilmakiekko)
- Monikäyttökenttä parkkipaikalle tai hiekkakentälle -> koripallo, futiskenttä, ulkokuntoiluvälineitä
- Luokkiin jumppapalloja
- Tanssipeli/matto
- Skeittiramppi
- Urheilutapahtumien tukeminen -> osallistumismaksu

3. Millaisia liikunta/aktivointivälineitä tulisi hankkia?

- Virtuaalipelit -> Nintendo Wii/WiiU, PS4 VR, XboxOne Kinect
- Frisbeegolf-rata + golf-simulaattori
- Ulkopingispöytiä
- Nyrkkeilysäkit -> tila harrastaa -> kuntosali

4. Miten opiskelijat itse voisivat innostaa / aktivoida toisia opiskelijoita liikkumaan?

- Projektinvetäjä / opettaja aluksi ohjaisi / opettaisi esim. taukojumppaa > opiskelijat aktivoituisivat ohjaamaan itse > juurtuisi vakikäytänteeksi
- Liikuntatutorin tuokiot
- Opettajat / tuntien vetäjät ottaisivat säännölliseen käyttöön esim. kuminauhat / kepit / pallot
- Terveystarkastaja voi toteuttaa terveystarkastuksen/terveysneuvontaa kävellessä

Liite 3 Opiskelijoiden kysely

Varian taukotoiminnan kehittäminen

Olen Lea Koskinen Varian opiskelijatoiminnan koordinaattori. Teen opinnäytetyötä Varian taukotoiminnan kehittämisestä. Osa teistä varmaan näki minut syksyllä ja keväällä käytävillä havainnoimassa opiskelijoiden taukokäyttäytymistä.

Toivoisin, että vastaisit tähän lyhyeen kyselyyn. Kysely on anonyymi eli nimetön ja aikaa kyselyn tekemiseen menee vain muutama minuutti.

Tavoitteena on kehittää opiskelijoille tauoille tekemistä ja lisätä yleistä viihtyvyyttä. Lue huolella kaikki vastausvaihtoehdot ja lisää rohkeasti vapaisiin kohtiin omia ehdotuksia ja mielipiteitäsi.

Vastaathan kyselyyn 15.4.2020 mennessä.

Tsemppiä vastaamiseen ja ota rohkeasti yhteyttä, jos sinulle tulee minulle jotakin asiaa.
Puhelin: 040 825 8821, Instagram: leakoskinen, Face: Lea Kaarina Koskinen

1. Opiskelu alasi

- Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto, sähköasentaja tai automaatioasentaja
- ICT eli Tieto- ja viestintätekniiikan perustutkinto
- Elintarvikealan perustutkinto, leipuri-kondiittori
- Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, Lähihoitaja
- Turvallisuusalan perustutkinto, turvallisuusvalvoja
- Matkailualan perustutkinto, matkailupalvelujen tuottaja

2. Mitä teet yleensä tauolla / välitunnilla / hyppytunneilla?

Voit valita usemman vaihtoehdon.

- Käyn oman toimipisteen (Myyrmäen toimipisteen) kahvilassa
- Käyn limukoneelta ostamassa virvoitusjuomaa (Myyrmäen toimipisteen pääaulassa)
- Istun oman opetuskäytävän penkillä ja selaan puhelinta
- Istun oman opetuskäytävän aulan sohvilla ja seurustelen luokkakavereiden kanssa
- Menen ulos tupakoimaan
- Käyn ulkoilemassa (kaipaen raitista ilmaa)
- Käyn koulun alueen ulkopuolella esim.kaupassa tai kotona
- Jään luokkatilaan tietokoneelle
- Hengailen pääatalon ylä- tai ala-aulassa
- Jotain muuta, mitä?

3. Tämän kysymyksen alapuolella on kuvat sähkö- ja elintarvikealojen käytävien aulatiloista. Mitä tekemistä tai toiminnallisuutta tilassa / tiloissa sinun mielestäsi voisi olla?

Voit kirjoittaa vastauksesi alla olevaan laatikkotilaan:

Sähköalan käytävän aulatila

Elintarvikealan käytävän aulatila

**4. Mitä toimintaa kaipaisit / haluaisit tauoille / välitunneille / hyppytunneille?
Voit valita usemman vaihtoehdon.**

- En kaipaa mitään toimintaa, olen tyytyväinen nykyiseen tilanteeseen
- Käytävien aulatiloihin pingispöydät
- Käytävien aulatiloihin muita pelejä, esim.
- Rauhallinen oleskelutila, jossa voisi rentoutua ja olla rauhassa
- Liikuntasalin vapaa käyttö, jotta siellä voisi peliä esim. pallopelejä
- Valvottua toimintaa, jossa koulun henkilökuntaa paikalla (esim. "mininuta"-toiminta, jossa erityisnuorisotyöntekijät paikalla)
- Käytävälle / aulatiloihin puolapuut / leuanvetotanko, jotta voisin tehdä elpymisliikuntaa tai lihaskuntoharjoitteita
- Pihalle / ulos jotakin toimintaa, mitä?
- Jotain muuta, mitä?

**5. Miten nykyisiä tiloja voisi muokata niin, että koulussa viihtyisi paremmin?
Voit kirjoittaa vastauksesi alla olevaan laatikkotilaan:**

6. Vinkkejä tulevaan!

Sähkö- ja ICT- alat siirtyvät ensi syksystä lähtien väistötiloihin paviljonkiin. Tilat ovat aika ahtaat. Miten toivoisit, että opiskelijoiden taukotoiminnan mahdollisuudet huomioitaisiin uusissa tiloissa?

Voit kirjoittaa vastauksesi alla olevaan laatikkotilaan:

7. Sana on vapaa...risut ja ruusut

Voit kirjoittaa vastauksesi alla olevaan laatikkotilaan:
